lodzer Tageblat 71 | Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. | (פולע טאַבעלע פון דער לאטעריע זעה 2-טע זייט) | פרייז 15 גר.

לאָדזשער טאָגעבלאַט

היינט 6 זייטען

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטריקאָווער 16. טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 100-57, פון אַדמיניסטראַציע 100-47 | מיטוואָך, ט"ו אדר ב' תרצ"ב | 23 marca 1932 | 25-טער יאהרגאַנג

גרויסע קאנפערענץ פון גען. ב. ב.-פּרעמיערען

פּאָליטישער מיטאָג ביי פּרעמיער פּריסטאָר פאַר אַלע מיטגלידער פון דער רעגירונג

רעקאָנסטרוקציע פון קאַבינעט נאָך נישט פערענדיגט; ווידער נאָמינירט נייע וויצע מיניסטאָרען

אַלע געוו. פּרעמיערען פון סאַנאַציע-רעגירונגען קומען זיך צוזאַמען דעם 29. מערץ

וואַרשאַ, 22. מערץ. (טעלעפּאָניש) אין די פּאָליטישע קרייזען האָבען זיך פערשפּרייט קלאַנגען, אַז דעם 29. ד.ח. וועט אין וואַרשאַ פאָרקומען אַ קאָנפערענץ פון נ"ב. פּרעמיערען פון די נאָך-מאַי-רעגירונגען. אַזוי ווי דער מאַרשאַל פּילסודסקי וויל אויך אין ענדערונגען, וועלען זיך אין דער קאָנפערענץ באַטייליגען 4 פּרעמיערען: באַרטעל, שווישאַלסקי, סלאַווער און פּריסטאָר. דער ציל פון דער קאָנפערענץ איז נישט באַוואוסט.

וויצע-מיניסטער פאַר לאַנדווירטשאַפט זאָל אויך דעמיסיאָנירען

וואַרשאַ. (טעלעפּאָניש) ווי עס שטעלט זיך אַרויס אין די אָנגעהויבענע רעקאָנסטרוקציע פון קאַבינעט נאָך נישט פערענדיגט. ס'וועלען נאָך פאָרקומען אַ ריי איבערגרופּירונגען און ענדערונגען. אַזוי למשל זאָל אונגילטען דעמיסיאָנירען דער פּינאַנץ-וויצע-מיניסטער פאַר לאַנדווירטשאַפט ה' לעשניעווסקי.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס גראַף. זאַוואַדזקי איז איבערגעגאַנגען פון פינאַנץ-מיניסטעריום אויפ'ן אַמט פון וויצע-פּרעמיער, וועט פאָרקומען אין פינאַנץ-מיניסטעריום אַ גאַנצע אַרבייטס-פערטיילונג צווישען די וויצע-מיניסטאָרען.

די שטייער-ענינים, וועלכע זענען ביז איצט אָנגעפיהרט געוואָרען דורכ'ן וויצע-פינאַנץ-מיניסטער זאַוואַדזקי, וועט איצט איבערנעמען וויצע-מיניסטער סטאַרזשינסקי. ראַנגען דער נייע-נאָמינירטער וויצע-מיניסטער קאָזלאָווסקי וועט זיך פערנעמען מיט צאָל-ענינים און אָלגעמיינע.

נייער וויצע-מיניסטער פאַר אַגראַר-רעפאָרם

וואַרשאַ, 22. מערץ. (טעלעפּאָניש) דער ב.ב.-דעפּוטאַט קאַרזשאַצקי איז נאָמינירט געוואָרען אַלס וויצע-מיניסטער פאַר אַגראַר-רעפאָרם.

נאָך אַ נייער וויצע מיניסטער

וואַרשאַ, 22. מערץ. (טעלעפּאָניש) אין דערגאַנצונג צום ווערט ערוואַרט די נאָמינאַציע פון אונזש. יוזעף נאַלאָט, דעם הויפּט-דירעקטאָר פון די מאַרזשע יאָיער אונטערנעהמונגען, אַלס וויצע-מיני-סטער אין אינערן פון מינ. קוהנ'ס רעסאָרט.

גענוג ווענען פולמאַכטען פאַר'ן מלוכה-פּרעזידענט שוין אַרויס אין קראַפט

וואַרשאַ, 22. מערץ. (טעלעפּאָניש) היינט איז פערעפענטליכט געוואָרען אין „דזשענניק אוסטאַוו" דאָס געזעץ וועגען בריינע פולמאַכטען פאַר'ן מלוכה-פּרעזידענט אַרויסצוגעבען פערארדנונגען מיט דער גילטיגקייט פון אַ געזעץ. דאָס געזעץ נעהמט אָן אין קראַפט אין טאָג פון פערעפענטליכען און איז אונטערגעשריבען דורכ'ן מלוכה-פּרעזידענט און אַלע מיניסטאָרען.

אַלע מיניסטאָרן אויף אַ מיטאָג ביי פּרעמ. פּריסטאָר

וואַרשאַ, 22. מערץ. (טעלעפּאָניש) אין אָוונט האָט פּרעמיער פּריסטאָר אויפגענומען מיט אַ מיטאָג אין זיין פּריוואַט-וואָהנונג אַלע מיטגלידער פון דער רעגירונג, אויך די, וואָס האָבען זיך אָפּגעגעבען אין דימיסיע.

וואַרשאַווער שול-קוראַטאָריום צוריקגעצויגען די איצטיגע פעריען אין די יודישע פאָלקשעכנע שולען

וואַרשאַ, 22. מערץ. (טעלעפּאָניש) ווי באַוואוסט זענען די יודישע שילער פון די פאָלקשעכנע שולען באַפרייט פון די למודים סיי בעת די יודישע, ווי אויך קריסטליכע יום-טובים. פון דער יודישער זייט האָט מען מעהרערע מאָל אונטער-נעמען, אַז די יודישע שילער זאָלען נאָר באַפרייט ווערען אויף יודישע יום-טובים. נעכטען האָט דער וואַרשאַווער שול-אינ-ספּעקטאָריאַט פעראָרדנעט צו באַפרייען די שילער אויף די קריסטליכע יום-טובים סיי פון די קריסטליכע, סיי פון די יודי-שע פאָלקשעכנע שולען, אַזוי ווי עס געהט שטענדיג ביז איצט. דערוויל זענען זיך פיל פון לעהרער-פּערסאָנאַל און אויך מעהרערע שילער אַרויסגעפאָהרען פון וואַרשאַ. היינט האָט דאָס שול-קוראַטאָ-ריום פון וואַרשאַווער שול-קרייז צוריק-געצויגען די פעריען אין די יודישע פאָלקשעכנע שולען. עס האָט זיך אָבער אַרויס-געוויזען, אַז עס איז אוממעגליך צו בע-נייען די למודים, ווייל דאָס לערער-פּערסאָנאַל איז שוין נישט אין קאָמפּלעט. ס'איז דעריבער ענטשטאַנען אַ קאָנפליקט צווישען אינספּעקטאָראַט און שול-קוראַ-טאָריום.

סענסאַציאָנעלער פּראָצעס געגען פיהרער פון דער ווייסרוסישער הראמאַדע

ביאַליסטאָק, 22. מערץ. (טעלע-פאָניש) אַ סענסאַציע רופט אַרויס דער פּראָצעס געגען געוו. דעפּוטאַט און פיה-רער פון דער ווייס-רוסישער הראַמאַדע, טאַראַשקעוויטש. אין 1927 איז שוין טאַראַשקעוויטש איינמאָל פער'משפט גע-וואָרען פאַר אַנטי-מלוכה'שער טעטיגקייט אויף 12 יאָהר שווערע תפיסה. נאָכ'ן אָפּ-זיצען דריי יאָהר איז ער באַגנעדיגט גע-וואָרען. ער איז דאַן אַוועק קיין סאָוויעט-רוסלאַנד.

דעם 6. מערץ 1931 האָט מען איהם געכאַפּט אויף דער פּויליש-ראַנצונער גרע-ניץ און משעוו. ער האָט געהאַט ביי זיך אַ פאַלשען טשעכאָסלאָוואַקישען פּאַס. זייט דאַן זיצט ער אין גראָדנער תפיסה. דער פּראָצעס וועט זיין רייך אין סענ-סאַציאָנעלע מאָמענטען פון די אונטער-קוליסען פון דער אַרבייט צווישען די פּוילישע קאָמוניסטען.

קרויגער'ס קערפער פערברענט אין שטאָקהאָלמער קרעמאַטאָריום

שטאָקהאָלם, 22 מערץ (ספּ. צום „ל. ט.") אין היגען קרעמאַטאָריום האָט מען היינט פערברענט דעם קערפּער פון קרויגער'ן. אויפ'ן וואונש פון דער פאַמיליע איז די צערעמאָניע געווען אַ פּשוט'ע. עס האָבען זיך באַטייליגט בלויז די פאַמיליע, פריינד פון פערשטאָרבענעם און זיינע נאָהנטסטע מיטאַרבייטער.

ער ירשנ'ט קרויגערס מיליאָנען.

גענעראַל-קאָנסול טאָר-סטען קרויגער (לינקס) דער ברודער פון זאַ-פּאַלקעס-קעניג, דער איינציגער יורש פון דער ריזיגער ירושה אין אַ געשפּרעך מיט זיין פאָטער.

דער ערשטע אַ פּאָליצי-קאָמיסאַר אין לעמבערג

לעמבערג. (טעלעפּאָניש) דער פּרוי-נאַדע-לייטער אין לעמבערגער אויספּאָר-שונגס-אַמט, געהילפס-קאָמיסאַר עמיליאַן משעכאָווסקי, איז היינט אין דער פריה, געהענדיגט פון זיין וואוינונג אין פיגראַ, דערשאָסען געוואָרען דורך צוויי אומבע-קאַנטע פּערזאָנען. הגם דער מאָרד איז אויסגעפיהרט געוואָרען אין העלען טאָג, איז נישט געלונגען צו כאַפּען די מערדער. אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן אויסגעפיהר-טען מאָרד זענען אַרורכגעפיהרט געוואָ-רען אַ ריי אַרעסטען צווישען די אוקראַ-אינער.

די טאָכטער פו דער האָלענדישער קעניגין, די 22-יעהריגע פּרינצעסין יוליאַנע, זאָל פערלאָבט ווערען מיט'ן פּרינץ בערטיל פון שוועדען.

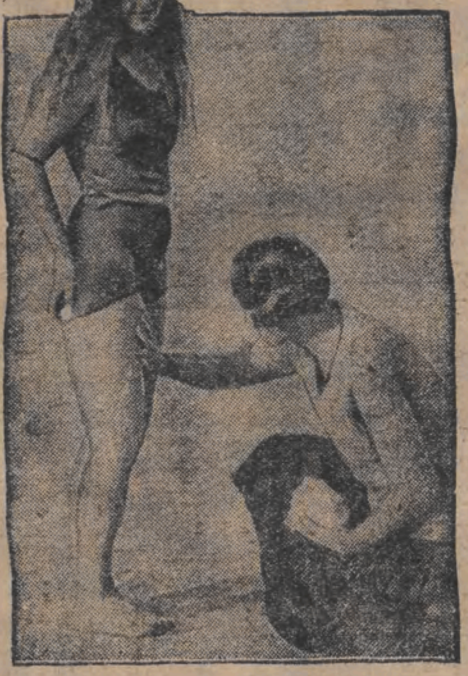

46 שעה געשווומען אהן אונטערברעכונג

די ענגלענדערין מערצעדעס גליי-צע האָט ערשט געשלאָגען דעם וועלט-רעקאָרד, זי איז שוין פון פריהער אַריבערגעשוואומען דעם לאַמאַנש-קאַנאַל און די דאַרדאַ-נעלן.

אויפפאָדערונג.

איך פאָדער אויף דעם ווירט ה' דוד קליינמאַן פּיעטריקאָווער 54, מיר צו ברענגען אין אָרדנונג די וואוינונג וואָס איך האָב געדינגען ביי איהם. ביז דעם 25-טען מערץ. אין פאַל עס וועט נישט זיין, ערלע-דיגט וועל איך זיין געצוואונגען די זאַך איבערצו-געבען גריכטליך. מיט אַכטונג

משה שענזאַלד פּיעטריקאָווער 54

די פערוואַלטונג פון יוד. פּוילישער-האַנדווערקער פעראיין פּאַדזשעטשנאַ 10

מאַכט באַקאַנט אַלע מיטגלידער, וואָס באַזיצען פּאַטענטען פון 2-טער קאַטעגאָריע צו קומען אין זייער אייגענעם אינטערעס היינט מיטוואָך, פּינקט 7 אָוו. אין פערייינס-לאָקאַל

וועגן פערקלענערן דעם פּאַדאַטעק אבראַט.

אויפ'ן יאהר 1931 פון 1 פּראָצענט אויף אַ האַלבען.

די אַלע, וועלכע וועלען נישט קומען, פערלירען די רעכט צו פערקלענערען דעם שטייער אויף אַ האַלבען פּראָצענט און זיי וועלען מוזען צאָהלען דעם גאַנצען פּראָצענט. און די פער-וואַלטונג נעהמט אַראָפּ פון זיך די פעראַנטוואָרטליכקייט דערפאַר.

די פערוואַלטונג

אחרי מחלה ממושכה נפטר ביום י"ב אדר ב' בעיר לאָדז בעלי ואבי ר' יוסף ב"ר שמואל זילבער נ"ע

והובל שם לקבורה ביום י"ד אדר.

השרוים בצער עמוק רעיתו ובתו

הכשר מועד הרבנים בלודז

הננו מודיעים שהטעה מהפירמע „טעא-בעסט-לאָנדאָן" מפה ברחוב פּיעטרקובר 45 ד"א תחת השגחתנו, והאיש הירא וחרד שרוצה טעה על חג הפסח הבע"ל יוכל לקנות אצל הפירמא „טעא-בעסט-לאָנדאָן" בלי שום חשש חמץ בהכשר גמור, ולראי' באה"ח א' פ' צ תרצ"ב לודז

ועד הרבנים דפה לודז

מיר מאַכען באַקאַנט די ג' קליענטען, אַז אונזער פירמע איז די איינ-ציגע אין לאָדז, וואָס האָט צום פערקויפען

פּסח'דיגע טעה כשר למהדרין מן המהדרין

די ג' קליענטען ווערען געבעטען אַכטונג צו געבען אויף יעדע פּושקע זאָל זיך געפינען די אויפשריפט „טעא-בעסט-לאָנדאָן" מיט דעם הכשר פון לאָדזער ראַבינאַט.

„טעא-בעסט-לאָנדאָן" לאָדז פּיעטריקאָווער 45 טעל. 226-38

נ. ב. היט זיך פאַר פאַלסיפיקאַטען

דאָס אַמבולאַטאָריום פאַר אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען ביי דער קליניק

נ. נאַרוטאָוויטש 13

איז טעטיג פאַר אומבעמיטעלטע קראַנקע טעגליך פון 10 ביז 11 פריה.

Dr. SADOKIERSKI

צאָהן-כירורג

איז צוריקגעקעהרט

אָן נעמט ווידער אָן פון 3 ביז 7 אַ זייגער אָוונט

Piotrkowska 164, tel. 114-20.

אַ צימער

מיט באַזונדערן איינגאַנג פון קאָרידאָר איז פון זאָפאָרט איבערצוגעבען. צו ערפאַהרען אין אַדמיניסטראַציע אונטער „ל. ה."

לעזט און אַבאָנירט דאָס „לאָדזער טאָגעבלאַט"

„לינת-הצדק" — לאָדז, צעגעלניאַנאַ 17.

דער פיזיקאַליש-טעראַפּישער קאַבינעט איז טעגליך טעטיג פון 4-6, 11-1 און געפינט זיך אונטערן אויפזיכט פון אַ דאָקטאָר-ספּעציאַל.

קוואַרץ-לאַמפּ דיאַטערמיע סאָלוקס עלעקטרישע בעדער

Dr. Wołkowyski

צעגיעלניאַנאַ 4

טעלעפאָן 216-90

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנק-הייטען און מענער-שוואַכע. אַלע-אַרט אַנאַליזע עלעקטראָטעראַפּיע באַהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלען.

נעמט אָן פון 9-2, און פון 5-9 אָוונט.

באַזונדער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

ווינער אָרטאָפּעדישע פּראַצאָוניע

אונטער דער אויפזיכט פון ספּעציאַליסט דר. לוביטש מאַכט לויט גיפּס-מאָדעלען וויקלאַדקעס נעגען פּלאַט-פּיס קינסטליכע פיס, אָרטאָפּעדישע גאָרסעטען און אַפּאַראַ-טען א. ז. וו. האָט זיך פון Karola 5 איבערגעטראָגען אויף

Piotrkowska 119

Dr. Niewiażski

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און מענער-שוואַכע באַהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען און עלעקטראָ-טעראַפּיע אַנאַליזען.

פאַר דאַמען ספּעציעלער וואַרטע-זאַל

זגיערזשסקאַ 5, טעלעפ. 159-40

נעמט אָן פון 8 ביז 11 פריה, און פון 5 ביז 9 אָוו. זונטאָג פון 9 ביז 1 אַ זייגער נאָכמיטאָג.

ירושלים: אויפגעריסן דער וואסער-רעזערוואר

יודישע אנקלאגע צום פעלקער-בונד וועגן דער הריגה קיין סאראקא

160 מענשען אומגעקומען בעת א שרעקליכען שטורם אין אמעריקא

ירושלים אהן וואסער

ירושלים (יס"א טעלעגר.) אין וואדי-פאוואר 10 קילאמעטער פון ירושלים האט אויפגעריסן דער גרויסער וואסער-לייטונג - רעזערוואוואר, וואס בעזארגט גאנץ ירושלים מיט וואסער. דער אויפרייס איז פארגעקומען בעת מ'האט רע-מאנטירט דעם רעזערוואר. דריי אראבישע ארבייטער זענען דער'הרג'ט געווא-רען, איינינע זענען געווארען פערוואונדעט. צוליב'ן אויפרייס איז ירושלים גע-בליבען אהן וואסער.

אנקלאגע צום פעלקער-בונד

וועגען די 5 ערמארדעטע יודען אין סאראקא

לאנדאן, 22 מערץ (יט"א טעלעגר.) דער ועד-הקהלות אין ענגלאנד האט איינשטימיג אנגענומען א בעשלוס צו בעאויפטראגען דעם „דזשוינט פאריין אפיס" צו אינטערווענירען ביים פעלקער-בונד וועגען די 5 יודישע יונגעלייט וואס זענען ערמארדעט געווארען אין סאראקא און צו פאדערן פון דער רומע-נישער רעגירונג ענטשעדיגונג פאר זייערע משפחות.

א שרעקליכער ווירבעל-ווינד אין אמעריקא

הונדערטער גע'הרג'עטע און פערוואונדעטע צוויי שטעדט זענען אויסגעגלייכט געווארען מיט דער ערד

ניו-יארק. (סב.) א מורא'דיגע קא-טאסטראפע האט געטראפען געטראפען אין מערב-טייל פון שטאט אלאבאמא. א ווירבעל-ווינד האט פילשטענדיג חרוב גע-מאכט די שטעט גארט-פארט און קא-לומביאנא. פון הינטער די חורבות האט מען לעת-עתה ארויסגענומען 50 הרוגים און הונדערטער פערוואונדעטע.

ניו-יארק. (סב.) אין קווענטוקי און טענעס האט מען פון אוצט ארויס-געשלעפט הונדערט הרוגים. אין קאנקטיקול פערפלייצט דאס וואסער די גאנצע שטאט די רעטונגס-אקציע איז זעהר בעשווערט, מחמת די עלעקטרישע בעלייכטונג איז איבערגעריסען געווארען.

ניו-יארק. 22. מערץ. (סב.) צוליב דער טארנאדא זענען אומגעקומען 160 פערזאן. בלויז אין שטאט ארוזאנא זענען פאר'הרג'ט 120 טויטע.

היטלער ווערט בעשולדיגט אין צונעמען 3 מיליאן מארק פון וואהל-פאנד?

קאנפליקטען און מחלוקות אין לאגער פון די היטלעריסטען

בערלין. (סב.) די גאנצע סאציא-ליסטישע פרעסע איז פול מיט רעוואלא-ציעס מכח די רייבונגען און דעפרעסיע-שטימונגען, וואס הערשען אין היטלע-ריסטישען לאגער. דער רעזולטאט פון די פרעזידענט-וואהלען האט ארויסגערופען אין דער גאנצער היטלער-פארטיי א גע-וואלדיגע ענטוישונג. היטלער האט פאר-געווארפען געבעלס'ן, אז נאר צוליב אים האט ער ארויסגעשטעלט זיין קאנדידא-טור אויף פרעזידענט. „געבעלס פראוואָ-קאציע און רעקלאמע, אז ס'וועל בעקו-מען 18 מיליאן שטימען" — האט אומ-געריסען היטלער — איז געווען בשום א אנטריגע.

נאך שטורמיש איז העראנגעגען די דע-באטע בעת מ'האט בעטראכט די פינאנ-ציעלע לאגע פון דער פארטיי. היטלער דארף אפגעבען א דין וחשבון, וואו ער האט אהינגעטאן דריי מיליאן מארק, וואס ער האט געזאמעלט אויפ'ן וואהל-פאנד. א חשד, אז ער האט די דריי מיליאן מארק דעפאנירט אין א שווייצארישער באנק.

מ'האט אפילו שוין געווארפען אויף אוהם

ווענזשעלאס

דער גריכישער פרעמיער-מיניסטער רעזיגנירט מיט זיין גאנצען קאבינעט

אפערע מיט פאלשע בוי-פלענער

(אג) אין דער בוי-אפטיילונג איז דעם אמטירענדען אינזשעניער אויפגעפאלען גע-ווארען די גרויסע צאהל אונטערגעשרי-בענע פלענער פון אינזשינערען. ווי בע-וואוסט מוז יעדער פלאן איידער ער ווערט אנגענעבען אין דער בוי-אפטיילונג, ווע-רען אונטערגעשריבען פון אן אינזשינער. ווי איבערראשט איז ער געווארען, ווען ער האט דערזעהען, אז צווישען די אלע אונטערשריפטען געפינט זיך אויך זיין אייגענער נאמען — פערשטעהט זיך, א געפעלשטער. ער האט באלד וועגען דעם מודיע געווען אין אויספארשונגס-אמט, וואס האט איינינע פערזאן ארעסטירט.

געכאפט דעם גנב, וואס איז אנטלויפען פון געריכטס-זאל

(§) נאך לאנגע זוכענישען איז געלונגען ארעסטירט געווארען דער גנב'ישער מלינה אויף נאוויי שוויאט 59 דער גנב קענדזשער, וועלכער איז בשעתו אנטלאָפען פון געריכטס-זאל. אוצט וואס ער איז אויסער די 3 יאהר תפיסה, וואס ער איז פער'משפט געווארען, האבען זיך צו פער-ענטפערן פאר דעם דאזיגען חטא אויך.

גרויסער זיעג פון די פוילישע טעניס-שפילער אין אויסלאנד טלאשטשינסקי און יענדזשעיאווסקא מייסטערס פון דער ריוויערא

פון קאנע (ריוויערא) מעלדעט מען, אז דער אינטערנאציאנאלער טעניס-טורניר, וואס קומט פאר אויף די קארטען פון ראדמינגען טעניס-קלוב האט זיך פערענ-דיגט מיט'ן גרויסען טריומף פון די פוילישע טעניס-שפילער.

אין איינצעל-שפיל פון מענער האט דער פוילישער טעניס-שפילער טלאשטשינ-סקי בעקומען דעם ערשטען פרייז און מייסטער-טיטעל פון ריוויערא.

אין איינצעל-שפיל פאר פרויען האט די אויסגעצייכענטע פוילישע טעניס-שפי-לערין יענדזשעיאווסקא דערגרייכט א גרוי-סען ערפאלג, געווינענדיג דעם ערשטען פרייז און די מייסטערשאפט פון דער ריוויערא.

5 לאקאטארען פאר'ן געריכט

פאר מקיים פסק זיין דעם הויז-ווירט

(א) די לאקאטארען פון פרונצופאלנא 30, ראמאן וואלאך, פראנטשישעק זאבא-ראווסקי, יוזעף סטרוזעווסקי, סטאניסלאוו כאלמישאק און באלעסלאוו זאיאנץ האָ-בען זיך אין דער נאכט פון 23. פעברואר ארײנגעריסען צום ווירט פון הויז און אוהם ארענטליך מקיים פסק געווען פאר איינקלאגען זיי אין געריכט. זאבאראווסקי און סטרוזעווסקי איז פער'משפט געווארען צו 1 חודש תפיסה יעדער. כאלמישאק אויף 2 וואכען ארעסט און זאיאנץ איז בעפרייט געווארען.

געסט פער'סמ'ט אויף א פערוויילונג מיט שפרייט

(§) בעי ארטור בוימגארטען אויף אקי-זשעווא 19 איז פארגעקומען א פערוויי-לונג. צווישען אנדערע געסט ווי געוועל און צווייטען האבען די געסט אנגעהויבען צו פייהלען שטארקע בויך-שמערצען. און אנדערע וואס-ווען זענען זיי געפאלען אין חלשות. די גילע הולף האט פעסטגעשטעלט, אז זיי האבען זיך פער'סמ'ט מיט שלעכטען שפרייט. און א שווערען צושטאנד זענען זיי אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

לאדזשער יודישער קאמעראל-טעאטער
אלעע 1-טער מאי № 2 — דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאן.
גאסטשפילן פון קאמעראל-און קליינקונסט-טעאטער
ארדט
קינסטלערישע אנפיהרונג: מ. בראָדערזאָן
הנחה-בילעטען גילטיג! הנחה-בילעטען גילטיג!
היינט מיטוואך לכבוד שושן פורים
נאר 1 פארשטעלונג! 10 אווענד נאר 1 פארשטעלונג!
ווידערהאלונג פון דער גרויסער פורים פארשטעלונג
אויסערגעוועהנליכער פראגראם פון בלוין געלעכטער ——— א. נ.!
לאדז לאכט שוין ווידער!..
צום שלוס באם-באסטישע רעוויו „בייטאג אויפ'ן נייעם מארק"
פאראדיע פון לאדזשער פלי-טוהער, גרויס-אינדוסטריעלער און אנדערע לאפיטוטענס.
לאכען! קאנפערענסיער וועט זיין ויותא. לאכען!
פרייטאג און שבת וועט געגעבען א ספעציעלער פראגראם, וואס?
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער פון 6 אווענד.

גרויסע שרפה

אויף ליממאנאווסקא 141

(§) געשטערן פרימצע (לימאנאווסקי 141) האט אויסגעבראכען א מלבוש מיט פייער און עס אויפגעהאנגען איבער דער קוך אויסצוטריקענען. א ביסעל שפע-טער איז זי ארוים פון שטוב, פערשלי-סענדיג די טיר. פלוצלונג האבען די שכנים בעמערקט, ווי עס זעצט ארוים פון שטוב א רויך. זיי האבען אלארמירט די פייערלעשער. דער שאדען איז גרויס.

ערזאמלונג פון אדוואקאטען

(5) ס'איז פארגעקומען אן אלגעמיינע פערזאמלונג פון דער לאדזשער באלעסטרא וואס ציילט ארום 200 אדוואקאטען. אלס דעלעגאטען זענען געוועהלט געווארען די אדוואקאטען סט. צוגאנסקי, ע. מאש-קאווסקי און מ. אראטאווסקי.

הידער פערטשארעט א מאטיליג פון 4 פערזאן

(§) אויף קונצערא 15 איז צוליב פרוח פערמאכען דעם אטמענדיצמען אויוון פערטשאדעט געווארען דער 43-יעהריגער יוזעף וואשאק, זיין 37-יעהריגע פרוי אני מאגונא, 16-יעהריגע טאכטער זאפיא און 12-יעהריגע מאריא. אין א שווערען צו-שטאנד זענען זיי אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

ביי געדרווען און קאפ-שמערצען

דארף מען תיכף בענוצען מאגנעזיע-טאבלעטען, וועלכע שטילען די שמערצען מיט ערפאלג און שעדיגען גאר ניט דאס הארץ, מאגען און אנדערע ארגאנען. פרובט א איבערצייגען אייך אליין, פערלאנגט אבער אין אפטייק אויסדריקליך נאר אריגינעלע מאגנעזיע-טאבלעטקעס.

יודישער יונגערמאן איבערגעפאהרען פון א אויטא

(א) אויף וישניאווסקא גאס און ארגא-פעריגעפאלען אונטער אן אויטא דער 17-יעהריגער אברהם יוסף שמולעוויטש. ער איז פערהאנדעלט געווארען אויפ'ן גאנצען קערפער און צוגעבראכען א הענד.

יודישע פרוי צובראכען ווי א פוס

(ט) אויף פעטריקאווער 17 איז אויס-געגליטשט און צובראכען א פוס די 50-יעהריגע רבקה אונפוצקא.

קופאן № 10
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.
דער בעזיצער פון דאזיגן קופאן קען באקומען אומזיסט יורידישע עצה לויט זיין פראגע ביים יוריסט פון לאדזשער טאגעבלאט.
גילטיג היינט מיטוואך
22. ר. מערץ פון 1 ביז 3 אזייגער.

פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 11-טער טאג פון דער ציהונג.

25,000 zł. na Nr. 57859.
15,000 zł. na Nr. 23963.
10,000 zł. na Nr. 127722.
5.000 zł. na Nr. 41470.

3,000 zł. na N-ry: 3605 18879 27017 39791 83534 89943 117754 119452 132863.

2,000 zł. na N-ry: 2245 4709 13445 13582 15048 17670 20003 25406 27785 30370 38334 41329 45858 69372 77361 87240 100421 113099 113591 121519 133765 140630 143019.

1,000 zł. na N-ry: 1396 3405 3727 12003 19118 23739 53894 60493 85470 86293 100413 106464 113540 114479 117652 121233 123822 124355 125253 125358 128035 130175 134163 143400 145274 151515 152036 153528 97133.

500 zł. na N-ry: 860 2608 3210 3870 4065 6609 7716 8118 10613 10934 15302 15667 15813 17286 17544 17650 18753 18971 22250 24293 32149 32229 32782 33690 34529 35711 35913 36630 37758 38224 32222 43095 44910 45082 45199 46641 502 83 51247 51267 54438 59303 60895 60929 61001 63434 64478 68900 69380 69463 69621 72751 74174 74854 77777 79350 80864 82570 84633 84975 85144 85134 85136 88587 88602 90738 91280 91607 91969 92591 94230 95428 95909 96591 97113 97358 99949 100802 100863 101641 101653 103228 103820 104237 105052 105273 105699 105906 107017 107516 107747 109752 112384 112604 112920 113064 114495 115346 115707 117297 118520 118581 118891 118910 119388 119466 119725 120973 121369 121802 122269 122844 124258 124666 125129 126364 127606 129478 129751 130510 130599 131010 131729 132952 136888 137231 138712 139188 139592 139860 140615 140723 140817 143018 144411 144771 145041 147389 147767 147861 148167 148568 148585 149166 150557 150883 152287 152314 153789 153971 154406 156853 157961 158380 159565.

250

44 257 83 86 453 769 889 905 1013 26 54 89 94 120 253 347 452 73 546 643 86 760 67 902 31 39 61 84 903 82 2014 111 46 240 83 96 346 452 528 77 650 734 944 96 918 43 3062 108 16 67 91 321 30 587 730 853 4236 57 442 54 86 501 22 31 603 74 813 52 5029 59 60 86 129 33 213 31 57 83 93 352 63 513 45 56 657 85 702 46 59 836 76 927 6019 51 101 70 212 43 621 31 477 670 733 844 61 93 911 19 87 99 7135 65 265 70 72 324 414 644 706 19 54 844 49 85 910 58 59 63 75 78 8205 48 468 73 524 56 747 93 816 30 81 993 9137 53 219 26 64 314 457 509 703 81 830 50 99 921 10022 81 129 58 91 209 52 311 64 433 536 674 91 701 44 954 11005 45 156 459 539 99 771 74 947 12009 23 48 50 124 336 64 454 541 55 672 734 801 38 932 13052 53 165 204 6 82 425 531 84 730 40 14116 48 253 489 618 33 45 81 803 24 992.

15030 199 296 303 47 449 53 643 713 17 70 821 16078 366 403 507 51 74 622 773 833 72 17045 52 126 86 201 34 448 81 545 680 790 99 831 944 18093 202 66 334 61 446 584 606 31 796 819 63 87 906 60 19002 99 123 84 236 68 82 305 21 23 75 85 97 465 671 771 834 62 906 38 46 20218 42 44 379 416 504 60 699 718 25 53 817 41 43 55 59 91 926 21059 209 55 305 88 427 640 849 951 22080 11 53 117 303 24 56 481 515 31 39 43 85 670 781 961 23042 69 184 248 316 31 774 822 58 920 27 95 24016 109 95 231 732 834 41 98 968 25035 172 201 6 48 335 480 521 22 678 706 829 75 968 69 26202 26 391 548 55 74 82 704 30 45 83 84 27087 196 218 65 322 69 426 61 513 743 885 971 28040 215 320 75 538 645 98 709 18 31 42 72 904 11 29068 113 18 33 346 438 75 76 646 49 704 11 12 46 47 67 800 45 85 95 986.

30090 124 242 457 502 19 53 751 821 91 919 34 74 97 31001 91 106 22 36 83 228 70 315 18 496 699 721 873 984 32035 47 166 87 228 35 521 683 755 67 76 818 995 33077 115 35 213 29 52 57 62 366 449 584 610 59 712 71 809 50 62 34030 67 74 87 96 354 469 93 502 605 33 64 712 845 900 35110 35 47 207 66 80 313 436 554 58 96 660 80 729 70 818 30 64 36083 95 97 143 60 225 336 59 425 507 688 709 66 843 69 911 16 37087 187 259 85 367 483 665 741 96 805 921 38211 37 82 84 95 333 432 79 742 85 91 39090 217 321 519 605 45 49 92 703 9 23 70 73 77 967 80 40324 466 519 66 712 91 898 41002 89 111 19 38 229 71 328 65 89 90 418 31 655 88 791 944 52 42015 64 89 399 532 34 60 76 626 731 60 85 86 993 96 43031 41 69 190 278 399 457 78 92 640 739 830 40110 42 390 572 679 97 98 757 802 20 963 45037 49 306 556 613 89 704 31 90 801 23 88 990 46000 11 117 319 61 469 73 553 620 79 719 994 47051 366 664 932 48047 131 202 87 208 60 568 87 95 627 50 65 800 919 70 49020 68 108 23 69 253 380 566 869 50096 172 99 249 53 402 555 84 96 618 734 43 68 858 99 51074 121 25 34 66 212 60 319 479 569 653 718 49 60 882 94 957 58 52054 189 216 97 363 64 86 437 528 72 76 661 981 53042 132 41 220 317 27 39 407 15 526 40 65 615 25 45 849 51 54084 107 90 99 114 58 445 645 734 41 55091 241 405 52 70 533 50 646 741 820 56 65 931 65 94 56043 54 73 155 251 326 38 65 498 686 865 984 57036 95 173 759 878 982 58059 69 82 128 29 277 301 43 52 78 496 625 708 50 987 59112 253 402 77 680 702 60 98 807 97 905 26.

60059 127 28 89 211 81 85 345 517 613 34 47 756 883 86 61139 280 310 32 452 91 382 706 809 43 52 53 94 993 62055 105 49 345 465 76 511 34 697 798 866 63033 94 130 44 305 476 96 507 91 666 774 80 822 43 919 41 64216 71 386 405 15 49 93 554 733 64 817 45 913 73 65289 501 738 847 69 928 66104 219 320 443 538 618 833 90 900 67135 260 316 463 515 22 71 642 92 930 97 68435 37 84 561 612 27 975 97 69043 78 83 91 130 296 307 701 16 24 48 823 921 94 70006 101 213 71 313 49 55 414 62 69 530 37 83 606 976 71257 68 390 558 68 94 640 981 89 72027 140 302 73 86 403 519 60 8 1 743 66 827 43 53 986 73002 78 138 93 353 57 411 48 73 604 714 43 48 73 840 79 977 74121 68 395 435 92 522 669 73 722 27 809 78 911 20 44 75003 46 78 98 192 289 330 80 412 577 688 769 76 813 18 68 902 7 76234 354 96 526 64 614 49 88 780 970 83 90 77133 244 64 300 27 48 90 465 92 591 713 19 35 816 958 78028 59 187 214 38 362 431 598 678 798 813 943 98 79015 73 111 209 43 66 132 424 595 600 26 55 715 59 80099 101 18 24 63 83 84 220 322 421 99 634 802 23 912 81034 61 77 192 249 65 341 431 55 515 20 69 89 609 877 92 938 76 82037 42 59 68 78 112 52 53 71 208 42 55 97 303 70 582 742 88 940 70 83119 29 40 56 58 233 379 499 503 94 98 606 22 35 744 51 96 84037 111 66 208 64 321 92 617 88 770 92 828 49 73 978 85080 81 124 266 439 53 515 610 785 923 86062 273 82 87 357 493 566 81 655 64 760 863 68 940 87017 191 281 432 375 637 64 740 77 805 33 949 88125 458 503 23 33 604 56 81 727 54 810 16 89265 85 320 457 95 628 33 773 982.

90132 47 270 369 72 407 30 84 520 87 607 80 760 78 825 55 900 50 91092 201 8 12 27 30 369 73 435 624 51 920 92 92000 29 127 215 39 66 481 519 745 75 929 63 69 95 93071 146 341 67 418 95 638 75 703 847 87 94010 94 125 71 74 311 72 606 95019 42 85 185 267 445 46 73 508 623 89 99 843 908 52 93 96000 216 328 414 557 842 54 97059 152 64 289 306 28 408 515 667 77 84 701 57 64 96 826 86 98165 235 66 555 68 637 51 796 875 919 83 99078 107 11 55 62 259 482 668 69 68 700 91 808 938.

100012 21 23 221 319 491 505 55 601 12 775 851 975 101014 24 29 98 149 93 220 25 304 55 75 89 456 70 77 82 95 538 734 41 49 61 102003 5 20 67 78 146 72 343 71 433 528 58 605 30 763 92 95 966 103073 86 296 471 595 639 711 26 44 59 802 44 71 915 17 104039 71 204 61 79 307 50 98 404 48 86 654 728 57 840 57 80 928 85 105069 266 304 13 24 31 38 77 584 656 58 735 816 29 52 87 942 106051 129 202 410 38 533 662 729 69 929 107080 85 90 136 96 252 384 508 52 635 71 748 60 75 79 89 813 25 54 78 108061 132 266 82 340 43 54 55 408 644 719 94 812 45 46 907 24 109022 78 132 36 44 53 91 312 405 9 70 95 505 67 78 99 651 61 99 884 908 110098 179 93 287 315 56 92 484 690 735 65 917 36 48 111003 14 85 287 460 75 728 954 85 112005 89 135 47 67 389 473 556 86 655 61 782 96 892 113104 73 86 234 57 69 85 349 77 516 26 33 654 776 87 838 69 114082 276 78 364 77 570 653 771 818 46 115127 205 6 66 72 358 453 529 30 32 631 757 827 76 116029 61 207 419 549 740 86 117022 53 65 160 203 62 80 385 414 72 594 619 69 728 78 826 974 93 118248 304 12 89 448 57 542 631 73 79 834 79 88 119025 40 62 151 86 206 48 82 309 91 519 52 700 802 45 96 946.

120115 18 227 66 74 93 323 424 58 71 99 611 707 56 74 948 121014 47 112 29 51 251 468 503 11 41 60 627 84 98 733 42 45 868 901 12203 317 89 500 53 67 880 123077 135 65 97 210 340 498 544 630 762 836 923 87 124151 65 221 58 370 575 690 876 952 75 125002 37 120 319 78 425 46 47 507 82 693 98 836 955 126008 74 136 275 76 92 323 461 79 761 62 912 80 127062 96 111 283 62 80 332 456 67 603 54 742 63 64 860 84 929 128123 51 204 83 328 60 455 630 957 78 129144 53 234 96 319 532 64 605 703 961 130056 199 436 70 90 541 648 88 727 46 854 982 131194 240 65 77 300 22 31 435 537 617 26 33 37 86 840 982 132098 336 37 76 404 92 732 51 834 935 88 133009 33 136 62 82 432 58 662 90 99 706 813 19 909 29 64 134126 90 209 90 438 577 695 740 43 64 817 901 31 43 135016 98 186 283 94 318 89 430 49 68 563 78 677 78 756 70 841 957 136059 143 57 245 81 82 406 79 80 89 95 593 706 83 804 972 137066 181 231 45 534 690 736 876 84 926 99 138012 124 377 82 494 547 67 604 32 934 42 43 64 76 94 139000 03 41 252 99 354 410 514 28 32 34 798 827 957 99 140036 69 138 55 90 298 415 23 68 86 91 578 79 99 635 59 66 735 41 831 141045 85 153 60 66 75 247 85 89 323 643 61 711 25 26 38 67 98 881 952 142001 68 95 162 398 423 49 92 547 678 908 143049 51 63 152 86 20[illegible] 13 94 389 455 69 552 56 645 701 94 877 907 39 144013 85 92 144 80 201 12 13 348 86 416 36 562 73 674 709 816 82 957 145039 143 45 215 55 313 35 61 467 76 503 683 90 755 61 820 93 921 146036 93 133 79 317 44 669 705 13 70 837 62 147042 121 37 86 235 412 92 509 33 749 74 98 862 927 148155 248 90 385 484 579 746 942 955 149006 17 39 110 370 480 556 80 635 729 858 916 41.

150067 72 216 361 74 89 403 82 528 31 74 82 722 67 79 815 87 989 151007 08 109 46 58 230 79 407 11 27 71 92 503 62 69 600 792 826 83 908 47 88 152012 125 374 420 51 74 547 61 63 64 666 921 82 153021 200 24 57 63 379 501 11 13 96 614 65 75 92 706 86 98 817 901 50 65 90 154056 231 45 278 335 441 58 90 568 717 78 836 931 64 73 90 155016 32 77 138 77 436 48 84 512 625 48 758 80 866 73 900 07 14 62 73 90 156040 79 152 87 255 373 496 541 603 15 28 79 86 716 54 76 826 948 157038 208 86 405 562 682 706 99 851 74 965 94 158010 48 127 215 36 65 90 302 04 09 407 33 505 22 31 75 607 38 93 739 68 834 95 937 52 159073 96 98 118 238 320 431 99 501 670 701 61 96 813 89.

געשטערן ז., 11. טאג אין ציהונג פון 5. קל. איז געפאלן דאס גרעסטע געווינס פון טאג
№ 57859 אויף 25.000 זל.
אין דער גליקליכסטער קאלעקטור פון
KURT WYTRZYC Piotrkowska 141
דאס איז ס'גרעסטע ביז אהער געווינס פון 5. קל. וואס איז געפאלן אין לאדז
מיר צמפפעהלען ווייטער אונזערע גליקליכע לאסען.

לאדז 23. מערץ 1932
זון אויפגאנג 6.46
זון אונטערגאנג 5.28
מיטוואָך ט"ו אדר תרצ"ב
פ' ויקרא

עלעקטראַווניע וויל ניט ביליגער מאַכען דעם פּרייז פון עלעקטריע

אפּגעוואָרפען דעם פאָרשלאַג פון שטאָט־ראַט

(ב) נעכטען איז פאָרגעקומען א זיצונג פון דער פערוואַלטונג און אויפזיכטס־ראַט פון דער עלעקטראַווניע, אויף וועלכער די פאָרשטעהער פון דער שטאָט מיט וויצע־פּרעזידענט ראַפּאַלסקי בראש האָבען בערירט דעם פאָרשלאַג פון שטאָט־ראַט צו דער עלעקטראַווניע צו פערבילינגערן דעם פּרייז פון עלעקטרישען שטראָם מיט 25 פּראָצ. די פאָרשטעהער פון דער שטאָט האָבען דערביי אָנגעוויזען, אז די גרויסע פערארימונג פון דער בעפעלקערונג האָט געצוואונגען דעם שטאָט־ראַט אָנצונעמען אזא פאָרשלאַג.

די פערוואַלטונג האָט אָבער דעם פאָרשלאַג אפּגעוואָרפען. שפּעטער האָט דער אויפזיכטס־ראַט בעשטעטיגט דעם בעשלוס פון דער פערוואַלטונג.

יום־טוב שטיצע פאַר ארבייטסלאָזע פון וואַיעוואָדישען קאָמיטעט

(וו) דער וואָיעוואָדישער קאָמיטעט פאַר ארבייטסלאָזע האָט בעשלאָסען איבערצוגעבען צו דער דיספּאָזיציע פון פרעזעס פון'ם קאָמיטעט, וואָיעוואָדא יאשטשאָלט א געוויסע סומע אויף צו אָרגאַניזירען א חנא־אקציע פאַר דער ארימער בעפעלקערונג פון דער שטאָט, וואָס נעניסען נישט פון ארבייטסלאָזען־קאָמיטעט, אָדער פון אַנדערע אינסטיטוציעס.

עס וועט פערטיילט ווערען לעבענס־מיטעל־פּאַרציעס אין ווערט פון 10 ביז 15 זל. פאַר א פאַמיליע.

די יודישע בעפעלקערונג וועט בעקומען די זעלבע פּאַרציעס אויף פסח, נאָר אין הסכם מיט איהרע ריטועלע בעדערפענישען. ווער עס זאָל בעקומען די שטיצע, וועלען דעצידירען די „דזשעלנוצאָווע“ פּאָליציאַנטען.

ווער איז פּערוואונדעט געוואָרען אויף דער פערזאַמלונג אויף קאַפּערניקא 46?

און שייכות מיט דער ידיעה, וואָס האָט זיך בעוויזען אין דער לאָדזער פּרעסע, אז אויף א פערזאַמלונג אין זאַל אויף קאָפּערניק גאס 46 זענען צוויי פּערזאָנען פּערוואונדעט געוואָרען דורך זעלנער, בעת אונז דער ד.א.ק. אויפ'ן סמך פון די פערפעלטענדע פּרעסע־נאַכריכטען צו פערעפענטליכען פאָלגענדע גלייכע שטעלונג:

לויט דער אויספאָרשונג, וואָס עס האָט דורכגעפיהרט די זשאַנדאַרמעריע איז ניט אמת, אז צוויי זעלנער זאָלען האָבען פּערוואונדעט מיט באַגנעטען צוויי ציוויל־פּערזאָנען. דאַגעגען איז אמת, אז בעת'ן געשלעג צווישען ציוויל־פּערזאָנען האָט בעקומען שווער געשלאָגען א סטשעלעץ פון 31. שוטצער־פּולק. די ציווילע פּערזאָנען זענען פּערוואונדעט געוואָרען בעת'ן געשלעג צווישען זיך.

טראַמוואַי ארבייטער אַרבייטען אויף די אַלטע לוינען

(§) ווי בעקאַנט, האָט די דירעקציע אָנהויב יאַנואַר געקינדיגט איהרע אַרבייטער. דער קונדיגונגס־טערמין ענדיגט זיך דעם 31. מערץ. אָבער היות ווי צו־ליב'ן טראַמוואַי־שטרייק האָט די דירעקציע צוגענומען א ריזיגע נייע אַרבייטער אויף נייע בעדינגונגען, האָלט די טראַמוואַי־געזעלשאַפט מעהר נישט אקטועל די פראַגע וועגען א נייעם לוין־אָפּמאַך.

ערב א דאָקטוירים־שטרייק אין קראַנקען־קאַסע

דאָקטוירים האָבען נאָכגעשיקט בעקומען די פּענסיע פון יאַנואַר

(ב) ביז שפּעט ביינאַכט האָבען עהער־געכטען זיך בעראַטען די דאָקטוירים פון דער קראַנקען־קאַסע אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס זיי האָבען נאָך נישט בעקומען אויסגעצאָהלט די פּענסיעס פאַר יאַנואַר. פאַר פיל דאָקטוירים, וואָס לעבען אויסשליסליך פון דער קראַנקען־קאַסע, שאַפט דאָס א שווערע לאַגע.

אין דער דיסקוסיע איז אָנגעוויזען געוואָרען, אז אין דער צייט, וואָס די בעאַמטע פון דער קראַנקען־קאַסע האָבען שוין בעקומען אויסגעצאָהלט א העלפט פון דער פּענסיע פאַר מערץ, האָבען די דאָקטוירים פון ניי־יאָהר אָן קיין גראָשען נישט בעקומען.

צום סוף איז בעשלאָסען געוואָרען צו מאַכען די לעצטע אונטערהאַנדלונגען מיט דער פערוואַלטונג און ווען דאָס וועט קיין פעולה נישט האָבען, צוצוטרעטען צו א שטרייק.

די דעטאַילען וועגען שטרייק וועט אויף בערגעגעבען ווערען דער אַלגעמיינער פערזאַמלונג, וואָס זאָל פאָרקומען אין די נאָהענטסטע טעג.

טרויעריגע סטאַטיסטיק פון דער זיטען־פּאָליציי

25 פּראָצענט גאַסען־פרויען זענען יודישע

(§) דער שווערער קריזיס לייגט אויך אַרויף זיין חותם אויף די זיטען. די סטאַטיסטיק פון דער לאָדזער זיטען־פּאָליציי פון פערגאַנגענעם יאָהר בעווייזט, אז אויסער עטליכע טויזענד רעגיסטרירטע גאַסען־פרויען זענען 211 פרויען געכאַפּט געוואָרען אין לאָדז, וואָס האָבען אויסגעטיבט די סאַניטאַרע קאָנטראָלע און זיך נישט רעגיסטרירט.

פון די 211 זענען דאָ: 2 14־יעהריגע,
1 — 15־יעהריגע, 11 — 16־יעהריגע,
16 — 17־יעהריגע, 19 — 18־יעהריגע,
28 — 19־יעהריגע, 25 — 20־יעהריגע,
24 — 21־יעהריגע, 20 — 22־יעהריגע,
18 — 23־יעהריגע, 13 — 24־יעהריגע,
3 — 25־יעהריגע, 5 — 26־יעהריגע, 5
27־יעהריגע, 3 — 28־יעהריגע, 4 — 29־
יעהריגע, 4 — 30־יעהריגע, 1 — 31־
יעהריגע, 2 — 32־יעהריגע. ווייטער גייען זיי אזוי צו אייניצלנע ביז 43 יאָהר.

פון די 211 פרויען זענען 59 יודישע. אויסער דעם האָט זיך אַרויסגעוויזען, אז 159 פרויען האָבען זיך גוטוויליג איבערגעגעבען דעם גורל, 48 דורך געוואַלד־מיטלען, 4 זענען נאָך געווען מיידלעך, ווען זיי האָבען זיך אַרויסגעלאָזט אין גאַס.

קינאָס און טעאַטער אין חנא

(§) די קינאָס און טעאַטערס וועלען זיין פערמאַכט דאָנערשטאָג, פרייטאָג און שבת.

ראַדיאָ פראָגראַם

מיטוואָך, 23. מערץ

לאָדז, (233.8) 11.45 פּוילישע פּרעסע־איבערזיכט, 11.53 שעה־צייכען און טאָג־פּראָגראַם, 12.10 פריהמאָרגען פון גראַמאָפאָן־פּליטען, 3.25 פּאָרטראַג פאַר מאַטורזשיסטען, 3.50 פּאָרטראַג פאַר מאַטורזשיסטען, 4.10 גראַמאָפאָן־פּליטען, 4.20 „צווישען ביכער“, 4.40 גראַמאָפאָן־פּליטען, 4.55 לעקציע ענגליש, 5.10 פּאָרטראַג פון קראָקאָ, 5.35 פּאָפּולערער קאָנצערט פון ראַדיאָ־אָרקעסטער, 6.30 פּערשידענעס, 6.55 קאָמוניקאַט פון דער לאָדזער האַנדעלס־קאַמער, פּראָגראַם אויפ'ן נעכסטען טאָג, פילם־קאַלענדאַר און טעאַטער־רעפּערטואַר, 7.15 טר. פון דער וואַרשאַוו. פילהאַר. מאָניע דעם לעצטען טאָג פון צווייטען אינטערנאַציאָנאַלען שאָפּען קאָנקורס־8— 9.30 האַרץ־שפּיל פון לעמבערג. 10.30 גראַמאָפאָן־פּליטען, בייל אַגע צום ראַדיאָ־פּרעסע־זשורנאַל און וועטער־בעריכט, 10.45 א שפּאַציר מיט'ן דעטעקטאָר איבער אייראָפּאַ (רעפּראַנסמיסיעס פון אויסלענדישע סטאַציעס).

די ביבלישע אמעריקאַ

(ענדע פון זייט 3).

פּערוקט אין א זייט אַלע גרויסע וועלט־נייעס און געשעהענישען.

דאָס איז אַן אָפּרוה. אַנ'אומקעהר צו זיך... ווייל וואָס לערנט דען א מענש פון די אַלע וועלט־נייעס? — גאָרנישט!

פּערקעהרט, זיי מאַכען איהם האַרט, ווילד, אויפגערייצט. פּאַראַנאָיש.

אָבער דאָ ביים צוגערויבטען לינדי־בייבי לערנט דער מענש זעהר א סך... ער לערנט, אַז די היים און די פאַמיליע זענען, נאָך אַלע גליקען, דאָס גרעסטע, וואָס מיר פערמאָגען...

אַז ביי אַלע אונזערע צוטיילונגען און פּאַרטיי־ליניעס זענען מיר אַלע איינינג ביי דער וויגעלע פון קינד... און אַז „שלאָף מיין קינד“ איז נאָך אַלץ דאָס גרעסטע ליד פון אַלע צייטען...

יאָ... מיר געפעלט דער טומעל און די סענסאַציע אַרום דעם לינדי־בייבי.

דאָ האָט מיר אויפגעשיינט, אַז אמעריקאַ מיט איהר גאַנצער טעכנישער דערגרייכונג איז נאָך אין עצם א ביבליש לאַנד...

אין איך ליב און בעגריס אָט די אַלטע ביבלישע, איינפאַכע, פון מענש צו מענש בעציהונג פון אמעריקאַ...

מיט איהר גאַנצער ווילדקייט. אומגלומפּערטקייט און כאָס און לאָס סיסטעם — איז אין אמעריקאַ דאָ דער אָטעם פון די אַלטע ביבלישע צייטען...

ווען פאַר א פלגש בגבעה זענען געגאַנגען מלחמה האַלטען 10 שבטים געגען איינעם...

אין דער גרייטקייט פון גאַנצען לאַנד אויפצוגעבען אַלע געשעפטען און זיך ווידלען צו העלפען זוכען לינדבערג'ס קינד ליגט דער ביבל־צייכען... אין דעם ווילען פון אויסראָמען די זינד — ליגט דאָס פּערצייטיגע, דאָס אוראַלטע...

און דאָס איז שעהן, און ריהרענד, און פּאָעטיש...

און איך וואָלט צו אַלע געמען, וואָס אמעריקאַ האָט: ווי דאָס לאַנד פון סענסאַציע, דאָס לאַנד פון געלט, אויך צוגעבען: דאָס לאַנד פון ביבל...

יאָ... אמעריקאַ — די ביבלישע...

נישט אָפּט מערקט מען עס — ווייל דער קלונג פון דאָלאַר און דער טומעל פון סענסאַציע פערנעהמט דאָרט דעם אויבען אָן, נאָר פון צייט צו צייט דערזעהט מען אויך אמעריקאַ די ביבלישע...

און זי הויבט אייך אָן צו געפעלען...

די שענסטע מתנה לכבוד פּורים!
איז צו בעקומען אין דער בעריהמטער פּערפומעריע
וועלכער איז פּערזעהן אין אַלערליי אינ־ און אויסלענדישע
קאָסמעטישע אַרטיקלען
ווי אויך פערשידענע באָמבאָניערן
עמפּפעהלט צו קאָנקורענץ פּרייזען
J. DRUKIER
ZAWADZKA 5, TELEF. 175-92
פאַר אינגראָסיסטען־ ספּעציעלער ראַבאַט
הורט און דעטייל!

טאָג־כראָניק

וואָיעוואָדא יאשטשאָלט אין וואַרשא

(וו) וואָיעוואָדא יאשטשאָלט איז נעכטען אַרויסגעפאָהרען קיין וואַרשא אין אַמטליכע אַנגעלעגענהייטען.

א בריף וועט קאָסטען 30 גר. פון 15 אַפּריל.

(§) פון 15. אַפּריל וועט דער פּאָסט־אָפּצאָהל פון בריף ווערען פערקלענערט פון 35 אויף 30 גראָשען. דאָס נעמט זיך דערפון, וואָס פון 15. אָן וועט מעהר נישט צוגערעכענט ווערען דער אָפּצאָהל פאַר'ן אַרבייטסלאָזען־פאָנד.

מאַגיס־ראַט אין חנא

פרייטאָג וועלען אַלע ביוראָס און אַמטען פון מאַגיסטראַט זיין טעטיג ביז 1 מיטאָג. די שטעטישע הויפּט־קאַסע וועט טעטיג זיין נאָר ביז 12.

שבת וועלען די ביוראָס און אַמטען טעטיג זיין ביז 12 און די הויפּט־קאַסע ביז 11 פאַרמיטאָג. נאָרמאַל וועלען די אַמטען אָנהויבען פונקציאָנירען דינסטאָג נאָך חנא, 8 פריה.

אונטערשטיצונג פאַר'ן חודש מערץ

דער אונטערשטיצונגס־אַמט ביים מאַגיסטראַט איז מודיע, אַז פון מיטוואָך דעם 23. ה.ח. הויבט זיך אָן די אויסצאָהלונג פון אויסערגעוועהנליכע אונטערשטיצונג פאַר'ן חודש מערץ, פאַר די, וואָס האָבען זיך בשעתו געווענדעט אין אונטערשטיצונגס־אַמט אויף זשעראָמסקי 44.

היינט מיטוואָך, דעם 23. מערץ
פון A. ביז J.
דאָנערשטאָג דעם 24. מערץ
פון K, ביז P.
פרייטאָג דעם 25. מערץ
פון R. ביז Z.

נאַכט־דיזשורען אין די אַפּטייקען

היינט דיזשורען פאָלגענדע אַפּטייקען: ק. לייגעבער (פּל. וואָלנאָשטשי 2), י. האַרטמאַן (מלינאַרסקאַ 1), וו. דאַניעלעצקי (פּעטריקאָווער 127), א. פּערעלמאַן (צעגעלניאַנאַ 32), י. ציממער (וואָלטשאַנסקאַ 37) און פ. וואָיטשוצק (נאַפּיאָרקאָווסקי 27).

פּערדינגט־קרייצען

(ח) דעם 21. ד. ח. זענען אויסגעצייכענט געוואָרען אין לאָדז מיט קאַוואַליר־קרייצען: אינזש. שטשינגעל, דירעקטאָר פון עפענטליכע אַרבייטען ביי דער וואָיעוואָדשאַפט, און ז. שאָסטאַק, דער נאַטשעלניק פון דער לאַנדווירטשאַפטליכער אָפּטיילונג ביי דער וואָיעוואָדשאַפט.

די סודות פון'ס ענגלישען שפּיאָנאַזש

שטוינענדע פאַקטען און מערקווירדיגע איבערלעבענישען

16)

אַלע סאָלדאַטען זענען שוין געווען אויף דער שיף. די בריקלעך זענען שוין געווען צוגענומען און די שטריק אָפּגעבונדען. ווען פּלוצלונג איז פאַר דעם קאָמענדאַנט פון פּאָרט ערשינען אַן אָפּיציר און איהם געבעטען צו שטעלען אין זיין רשות א שיפעל, כדי צו דערגרייכען די שיף, וועלכע האָט שוין געהאַלטען אין מאַנעווירען.

ווען נישט בולי מאַטאַנ'ס פּלינקקייט וואָלט דאָס מאָל די שיף געווען אויפגעהאַלטען. דזשעמס האָט אין זייני רענצלעך געהאַט גענוג אויפרייס־מאַטעריאַל אויף צו פערניכטען די שיף מיט אַלץ קלאַס.

באַלד ווי דער קאַפּיטאַן פון „לויתן“ האָט בעקומען די טעלעגראַמע, האָט ער מיט דער גרעסטער גיכקייט זיך אומגעקעהרט צום פּאָרט.

ווי נאָר די שיף איז געבליבען שטעהן, איז א פּאָליציי־פּאַטרול מיט זשאַקסאָנ'ען בראש צוגעקומען אין א שיפעל. דערמאָלט האָט לייטענאַנט דזשעמס פערשטאַנען, אַז ער איז פערלוירען, און ער האָט שנעל אַרײַנגעוואָרפען די רענצלעך אין ים.

דאָס האָט אויף איהם געצויגען די אויפמערקזאַמקייט און מען האָט איהם פערהאַלטען.

אַלס א געניטער שפּילער האָט לייטענאַנט דזשעמס אפילו נישט געפּרובט אָפּצולייקענען זיין שולד.

— איך בין מודה, — האָט ער געזאָגט — אַז איך בין א דייטש, און אויפ'ן רייסענדיג דעם „לויתן“ האָב איך געוואָלט ברענגען נוצען מיין פאָטערלאַנד.

די אַגענטען פון „אינטעליגענס סערוויס“ האָבען געמוזט בעשיצען דעם שפּיאָן זענען די אויפגעבראַכטע סאָלדאַטען, וועלכע האָבען איהם געוואָלט נאָכ־שיקען נאָך זיינע רענצלעך...

אויך פאַר'ן קריגס־געריכט האָט דזשעמס נישט פערלוירען זיין קאַלטבלוטיגקייט און פערנאַכלעסיגט שטאָלץ. אויף דער פראַגע פון פאָרזיצער פון קריגס־געריכט: אויף וואָס פאַר אַנ'אופן ער האָט געקלערט צו ראַטעווען זיין לעבען, נאָכ'ן אויספיהרען דאָס פערברעכען האָט דזשעמס געגעבען פאָלגענדען ענטפער:

— וואָס פאַר א ווערט האָט מיין לעבען! ס'האָט קיין שום בעדייטונג נישט און פערגלייך מיט די נוצען, וואָס איך וואָלט געבראַכט דייטשלאַנד, דערטרינקענדיג די „לויתן“ מיט אַלע איהרע פּאַסאַזשירען.

צוזאַמען מיט דזשעמס'ן איז אויף דער בעשולדיגונגס־באַנק געזעסען ראָבערט מאָרים.

— פאַרוואָס האָט איהר גראַד אויסגעקליבען דעם לייטענאַנט דזשעמס אויף דורכצופיהרען אַזאַ שרעקליכע מיסיע?

— האָט איהם געפרעגט דער פאָרזיצער.

— ווייל ער איז מיין זוהן — האָט מאָרים אייניפאַך געענטפערט.

און משך פון'ם פּראָצעס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז ער האָט געזאָגט דעם אמת.

קאַפּיטעל 14

דער טויט פון סידני רעילי

סידני רעילי איז געווען איינער פון די געוואַגטסטע אַגענטען פון „אינטעליגענס סערוויס“, און זיין געשיכטע איז אַן איין פאַר זיך העכסט אינטערעסאַנט.

אין יאָהר 1907 האָט סידני רעילי, וועלכער האָט נאָר וואָס געענדיגט דעם אָקספאָרדער אוניווערזיטעט, זיך שטאַרק ליב געהאַט און א טעכטער פון דער הויכער ענגלישער אַריסטאָקראַטיע. דאָס מיידעל איז געווען שעהנקייט אין גאַנץ ענגלאַנד.

די דאָזיגע ליבע האָט געווירקט אויף זיין ווייטערדיגען גורל. מיט'ן גאַנצען יוגענדליכען אומפּעט האָט דער מוטיגער, ראָמאַנטישער בחור אויפ'ן אָרט אויך געמאַכט א חתונה־פאָרשלאַג. דעם מעדעלס פאָטער, א שטאָלצער אַריסטאָקראַט, הורבגעזאָגט מיט די פּאָראַנטאַזיען פון זיין קאַסטע, האָט אויפ'ן אָרט פון א ענטפער, געהייסען זיינע דינער אַרויסוואַרפען דעם פערליבטען יונגען מאַן.

און עטליכע חדשים אַרום האָט זיין געליבטע, וועלכע האָט איהם שוין פערגעסען, חתונה געהאַט מיט א לאָרד פון דער אַלטער ענגלישער אַריסטאָקראַטיע. איצט איז זי איינע פון די רייכסטע דאַמען אין לאָנדאָן, וועלכע אַלע חנפ'ענען.

זיך דערוויסענדיג, אַז זי, פאַר וועלכער ער איז געווען גרייט מקריב צו זיין דאָס לעבען, נעהמט חתונה האָבען מיט א צווייטען, איז סידני רעילי שיכור געוואָרען פון זיינען. אויס פערצווייפלונג איז ער גלייך אוועק אויף דאַוונינג סטריט און בייגראָ פון פון „אינטעליגענס סערוויס“, און געח'תמ'עט א קאָנטראַקט, וועלכער האָט זיך געזאָלט ענדיגען מיט זיין לעבען.

ער האָט שטענדיג געפאָדערט די שווערסטע שליחות'ן אויף די געפעהרליכסטע ערטער. אויפ'ן אָרט פון רעקסבילד פון מעדעל, וואָס האָט איהם פערראַטען, האָט ער בסדר געטראָגען מיט זיך א ענגליש מיניאַטור־פעהנדעל.

ער איז אוועק קיין אויסלאַנד. און יאָהר 1910 האָט ער נעגעבוט דעם ערשטען אַעראָדראָם און רוסלאַנד אַרום מאָסקווע, וואוהין מען האָט איהם געשיקט. דאָרט האָט ער זיך אויסגעלערנט ...

וואוינהייזער און מנהגים פון לאַנד, פון יענער צייט אָן איז ער געוואָרען דער בעסטער און נוצליכסטער מיטאַרבייטער פון „אינטעליגענס סערוויס“.

בעת דער מלחמה האָט ער זיך אָנגעשלאָסען און לופט־פלאָט און זיך שטאַרק אויסגעצייכענט אויפ'ן פּוילישען פראָנט. פערוואונדעט־געוואָרענער האָט ער זיך אומגעקעהרט צוריק און שלאַכט, נאָר די דייטשע קוילען האָבען איהם אויסגעמיטען.

נאָכ'ן ברעסט־ליטאָווסקער שלום, האָט ער געמוזט אויסטאָן די מיליטערישע אוניפאָרם און, אויספאָלגענדיג דעם בעפעהל פון דאַוונינג סטריט, האָט ער זיך אַרײַנגעוואָרפען אין דער אָקטיווער פּאָליטיק. צוערשט איז ער געוואָרען מיט קערענסקי'ן און דערנאָך איז ער צוגעשטאַנען צו די באָלשעוויקעס.

דער אַמאָליגער תלמיד פון אָקספאָרד האָט פערגעסען זיין נאַציאָנאַלען אַקצענט ער האָט געזאָגט, אַז ער איז געבוירען אין רוסלאַנד, און מען האָט עס איהם געגלויבט.

אַלס „חבר רעלינסקי“, האָ מען געגעבען א טיכטיגען אַנטייל און די סאָוויעטען, און האָט דערום געקענט האַלטען זיינע לאָנדאָנער שעפען און קורס פון די געשעהענישען, איבערגעבענדיג אַלע סודות פון דער סאָוויעטען־מאַכט.

אָבער דער שוואַרצער קאַבינעט פון דער „טשעקאַ“ האָט איבערגעלאָפּט א ריזיגע ברוף, וועלכע האָבען פּלוצלונג אויפגעדעקט די טאָפּעלע שפּיל פון חבר רעלינסקי. א קריגס־געריכט האָט איהם פערמשפּט צום טויט.

צוליב א ריזיגע אומשטענדען און א דאַנק זיין געוועהנליכער פלינקקייט, איז רעילי'ן געלונגען צו אַנטלויפען, פערקליידעט אַלס גלח, עטליכע שעה ערב דער עקזעקוציע. און די גלח'ישע קליידער איז איהם געלונגען צו דערגרייכען דעם באַלטישען ברעג און זיך אַנשיפען קיין ריגע און פון דאָרט קיין שוועדען. דער מיט נסים אַנטלאָפענער איז אָנגעקומען קיין לאָנדאָן, וואו ער האָט אין דאַוונינג סטריט ...

מורמען בעריכט וועגען דער פונקציאָנירונג פון סאָוויעטישען רעזשים.

נאָך אין זעקס חדשים אַרום האָט זיך „אינטעליגענס סערוויס“ ווידער אַמאָל געוואָנט און א ערשט־קלאַסיגען אַגענט וואָס זאָל זיין פעהיג צו בעפרייען צוויי פון זיינע בעסטע שפּיאָנען, וועלכע די סאָוויעטען־מאַכט האָט געכאַפּט.

רעילי האָט אפילו קיין איין מינוט נישט געצווייפעלט, ער איז אָפּגעפאָהרען קיין רוסלאַנד. דאָרט, פערשטעלט אַלס באָלקאָן קאָמיסאַר, האָט ער זיך פּרעזענטירט און טירמע, וואו די צוויי שפּיאָנען זענען געזעסען און, אָנוועדענדיג זיין בעסטע דיקטאַטאָרישע אויטאָריטעט, פון זיין פּלומר'שטען מיטול, האָט ער געפאָדערט און גע'פועל'ט, מען זאָל איהם אַרויסגעבען בייזדע אַרעסטירטע. ס'איז איהם אויך געלונגען צו אָרגאַניזירען זייער אַנטלויפען פון רוסלאַנד.

ער איז געוואָרען דאָס געשפּענסט פון די טשעקיסטען. די סאָוויעטען־מאַכט האָט נישט געוואוסט, וואָס צו טון. פאַר זיין קאָפּ איז בעשטימט געוואָרען א פּרעמיע. ענדליך איז ער אַריינגעפאַלען; דאָס איז געווען און דיערשטע טעג פון דעצעמבער 1925.

די פּרטים וועגען זיין טויט זענען נאָך ביז היינט נישט בעוואוסט.

די ענגלישע צייטונגען האָבען זיך בעגרענעצט בלויז מיט פאָלגענדער ביאָגראַפישער נאָטיץ:

„רעילי (סידני), אַמאָליגער אָפיציר פון „קעניגליכען לופט־פלאָט“ און מיטגליד פון „אינטעליגענס סערוויס“ איז געטויט געוואָרען נאָהענט פון שטעטעל אַלקיל (רוסלאַנד), דורך די אַגענטען פון דער פּאָליטישער פּאָליציי (געפּעאו) פון דער סאָוויעטישער רעגירונג“.

קאַפּיטעל 15

די סודות פון האָטעל בריסטאָל אין וואַרשא

ווי מיר האָבען געזעהן און פראַגען קאַפּיטעל, האָט סידני רעילי געמאַכט ...

אָפטע נסיעות צווישען רוסישען קריגס־פראָנט און פּעטראָגראַד, כדי צו קענען פּונקטליך אינפאָרמירען זיינע שעפען און לאָנדאָן וועגען די קריגס־אָפּעראַציעס, ווי אויך וועגען דער ווירקליכער שטימונג און דער רוסישער אַרמעע.

דער דאָזיגער זעלטענער בעאָבאַכטער האָט געשיקט צו דאַוונינג סטריט אַזעלכע בעריכטען, וועלכע ס'איז כדאי צו פערעפענטליכען גאַנצערהייד, ווייל זיי שטעלען מיט זיך פאָר, אָהן ספק, די בעסטע דאָקומענטירונג וועגען דער ווירקליכער סיטואַציע פון דעמאָלדיגען רוסלאַנד, וועגען דעם הויף פון לעצטען צאַר און וועגען די אינטריגעס פון דייטשען שפּיאָנאַזש.

איצט איז שוין אַלגעמיין בעוואוסט, אַז די דייטשען האָבען געהאַט זייער בעשטען מיטהעלפער און כאָטש שפּיאָן פון דער רוסישער אַרמעע — גענעראַל סוכאָמלינאָוו, דער רוסישער קריגס־מיניסטער, וועלכער איז געשטאַנען און פערבינדונג מיט'ן דייטשען שפּיאָנאַזש.

דאָס האָט ער, אויף דער אָנווייזונג פון דייטשלאַנד, געשטערט דעם בערימטען אָנגריף פון „קניע־דרוק“.

בעת דער גרויספירשט ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש האָט אַטאַקירט גאַליציען און זיך געעפענט א וועג צו אונגאַרן, האָט סוכאָמלינאָוו געפעלשט די סטאַטיסטישע דאַטען בנוגע די רעזערוועס און לאַגערן פון אַמוניציע.

א דאַנק דעם פערראַט איז געשעהן דאָס אומפערמיידליכע: ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש האָט געוואָלט אַריינוואַרפען און שלאַכט רעזערוועס און אַמוניציע, וואָס האָבען גאָר נישט עקזיסטירט. די קאָנסעקווענצען זענען געווען: אַז די רוסישע אָפענסיווע איז פערוואַנדעלט געוואָרען און א מפּלה.

(דאָס ווייטערע מאָרגען)

לאדזער טאגעבלאט

„Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16 Skz. poczt. 16

טעלעפאנען: רעדאקציע 160-57, אדמיניסטראציע 100-47

דער רעדאקטאר געמט-אן פון 6 ביז 7 אין אווענד

נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

דער אנהויב פון דער 5-ער עליה

פון אלע לענדער, פון אלע שטעט, וואו ס'געפינען זיך גרעסערע יודישע קיבוצים, פאהרט מען איצט קיין ארץ-ישראל. ס'פאהרען יחידים און ס'פאהרען גאנצע גרופען. ס'פאהרען סתם-טוריסטען, וואס ווילען בעזוכען ארץ-ישראל, זיין אנוועזענד אויף דער ערעפנונג פון דער תל-אביב'ער אויסשטעלונג, אויף דער מכביאדע, און ס'פאהרען סוחרים און אינדוסטריעלער, וואס ווילען „אויסשפירען דאס לאנד", זיך בעקענען מיט די בעדינגונגען און מעגליכקייטען זיך דארט איינצוארדנען, צו בעזעצען.

בלויז פון פוילען זענען אפגעפאהרען אין די לעצטע טעג א היבשע פאר הונדערט יודישע סוחרים. ס'איז פאר יעדען בעוואוסט, אז דער יודישער סוחר אין פוילען קען זיך ביי די היינטיגע בעדינגונגען נישט ערלויבען צוא נסיעה סתם לשם פערגעניגען. מעג זיין סענטימענט פאר ארץ-ישראל זיין ווי שטארק, מעג ער ווי שטארק בענקען נאך דעם לאנד פון די אבות, נאך דעם כותל-מערבי און די מאמע רחל'ס קבר, וועט ער זיך נישט ערלויבען אויף צו שטילען זיין בענקשאפט א היבשע פאר הונדערט זל. אויב א יודישער סוחר פון פוילען פאהרט איצט קיין ארץ-ישראל, איז ער אויסען ריין פראקטישע, רעאלע צוועקען. ער זעהט בחוש, אז דא גליטשט זיך איהם דער באדען ארויס פון די פיס, אז ער ווערט פון טאג צו טאג ארימער. און דער עיקר — ער האט נישט קיין פערספעקטיוו, ער זעהט נישט פאר זיך קיין צוקונפט. די האפנונגען, אז פאר פוילען וועלען זיך צוריק עפענען די גרויסע רוסישע מערק, זענען אויף אייביג פערשוואונדען. דער עטאטיזם, די שטייער-שרויף, די איינשרומפונג פון דער קאנסומציע, די אלגעמיינע פעראָרימונג און דער עפענע און פערשטעלטער בויקאט, — דאס אלץ צוזאמען ווייזט דעם יודישען סוחר אין פוילען, אז דער מארגען וועט פאר איהם נישט זיין בעסער, אויב נישט ערגער. פון דער צווייטער זייט הערט ער, אז ארץ-ישראל האט אויפגעהערט צו זיין בלויז א לאנד פאר אידעאליסטען, פאר חלוצים, וואס האבען זיך אפגעזאגט פון זייער פערזענליך גליק לטובת דעם גליק פון פאלק, נאר אז מ'קען טאקי אין ארץ-ישראל אַכען גארנישט קיין שלעכטע ביזנעס.

אז די קאפיטאלען, וועלכע ווערען דארט אינוועסטירט רענטירען זיך גאר גוט, און דער עיקר — ס'געלד איז דארט זיכער.

אלס רעזולטאט פון דעם אלעם קומט איצט די גרויסע טוריסטען-בעוועגונג.

מ'טאר נישט איבערטרייבען די בעדייטונג פון דער דאזיגער מאסענהאפטער טוריסטען-בעוועגונג. מ'טאר זי אבער אויך נישט אונטערשאצען. בלי-ספק וועלען א היבשע פאר צעהנדליג פון די איצטיגע טוריסטען ווערען מארגען, צי אין א יאהר ארום ארץ-ישראל-איינוואוינער. אהן א שום צווייפעל וועלען בעדייטענדע טוריסטען-גרופען אויסנוצען זייער בעזוך אין ארץ-ישראל צו שאפען נייע אינדוסטריע-צווייגען אין לאנד, אויסקויפען נייע באדען-שטחים און אזוי ארום צוגרייטען ארבייטס-פלעצער און עקזיסטענץ-מעגליכקייטען פאר פרישע אונגעדערטער יודען.

פונקט ווי פון פוילען, זענען אפגעפאהרען קיין ארץ-ישראל גרעסערע טוריסטען-גרופען פון אמעריקא און אנדערע לענדער. אויך די אמעריקאנער זענען נישט געפאהרען סתם צו ענטציקען זיך מיט'ן אריענט און מיט דער יודישער שטאט תל-אביב. אויך זיי פערבונדען זייער נסיעה מיט ממשות'דיגע, פראזאאישע צוועקען, מיט פרנסה.

מיר זעהען, אלזא, אז נישט קוקענדיג אויף אלע שווערע גזרות און נסיעות, וועלכע דער פאליטישער ציוניזם האט לעצטענס אדורכגעמאכט און מאכט נאך איצט אדורך, האט די אידעע פון בעזעצען זיך אין ארץ-ישראל זיך אדורכגעשלאגען א וועג, אהן קיינעמ'ס מיטהילף.

מיט דער גאנצער דרייסטקייט קען מען בעהויפטען, אז מיר זענען אריינגעטרעטען אין דער תקופה פון דער 5-ער עליה. די פערקלענערונג פון די גע-פאדערטע טויזענד פונט פאר די קאפיטאליסטען-עולים אויף 500 פונט, וועט זיכער ציהעלפען צו דער פערגרעסערונג פון דער עמיגראציע פון יודישען מיטעלשטאנד, פון סוחרים, פאבריקאנטען פון האנדווערקער. די 5-טע עליה וועט טראגען א גאנץ אנדער'ן כאראקטער, ווי די 4-טע עליה.

דאס וועט זיין הויפטזעכליך א מיטעלשטאנד-עליה. אבער דער יודישער מיטעלשטאנד בכלל און בעזונדערס אין פוילען איז לחלוטין אנ'אנדערער, ווי דער מיטעלשטאנד פון די יאהרען 1924—1925. דער יודישער מיטעלשטאנד האט אין משך פון די לעצטע פאר יאהר געהאט א סך ביטערע לעקציעס. ער האט זיך בעפרייט פון מנחם מענדעליזם. ער זוכט איצט נישט מעהר קיין מיליאנען, פערמאגענדיג גראשענס, נאר ער וויל א בעשיידען, אבער זיכער לעבען, ער זוכט נישט קיין גליקען, נאר ער וויל זיין געזיכערט מיט ברויט. דאס גיט א גאראנטיע, אז די 5-טע עליה וועט זיין א נארמאלערע און געזונדערע.

דאס גיט אויך א גרונד צו האפען, אז די דאזיגע עליה וועט זיין אסימ-עטמאטישע און וועט לאנג אנהאלטען.

בן משה

די ביבלישע אמעריקא

(פעליעטאן) — פון **פאמפאדור**

א סך קרימען זיך! איהר האט גע-זעהן א ביסעל, צוליב איין קינד טוט זיך עס אזויפיל! רייסט מען וועלטען. רודערט מען אויף דאס גאנצע לאנד. שטעלט זיך צו דינסט, די פאליציי, פרעסע, ארמעע און פלאט? און אפילו דער פרעזידענט אליין איז בעשעפטיגט מיט'ן בייבי..

און אז עס איז א קינד פון לינד-בערג איז וואס? וויפיל קינדער ווע-רען דען צוטראטען אויפ'ן וועג פון לעבען, ווי ווערים. און קיינער קוקט זיך נישט ארום?..

עס איז געלטייט, עס איז א סענ-סאציע, פע!..

זאג איך צו די אלע, וואס קרימען זיך: און זעהט איהר, מיר געפעלט עס! סענסאציע צו סענסאציע איז נישט גלייך.

א סענסאציע ארום א גט-פראצעס פון אנ'אקטריסע, אדער א רייכע פוסט-פאסטעניצע אין איין זאך, און א סענ-סאציע מיט א צוגערויבט קינד אין א צווייטע.

דארט שווימט ארויף די טרפה'קייט אויבען אויף.

און דא ווערט עס געכשר'ט מיט דער ריינקייט פונ'ם קינד... לינדבערג איז טאקע א בעליבטע פערזאן. אבער איבער איהם הערשט דנ"ס קינד...

דאס האט אמעריקא, וואס ליגט א פערזאמערייניגטע אין די ארעמס פון „פראהאביטשאן" און רויב, דערפיהלט דעם ריינעם אטעם פון א קינד...

און מיר געפעלט די גרויסע סימ-פאטיע און ווארימען הארציגען אנטייל, וואס דאס גאנצע לאנד נעמט דערביי...

דאס איז דערהויבונג. דאס איז ריי-ניגונג... דאס בעווייזט, אז אונטער דער הארטקייט און ווילדקייט פון דאר-טיגען לעבען שלאגט א קוואל פון פיינ-קייט און מענשליכקייט...

און איך וויל אייך זאגען נאך עפעס? מיר געפעלט אפילו, וואס מען האט

(ענדע זייט 4)

די רעגירונג דארף אפשטעלן די עקסמיסיעס אויפ'ן יסוד פון א דעקרעט

די רעקאנסטרוקציע פון קאבינעט בעצוועקט צו שאפען דעם איינדרוק, אז „עפיס ווערט געטון" צום בעסערען.-אפקלאנגען פון דער פוילישער פרעסע

„ראבאטניק" בערוהרט די אונטע זעהר אקטועלע פראגע וועגען די עקסמיסיעס.

„נאך א וואך טיילט אונז פון 1. אפריל — הויבט אן דער פעפעסישער ארגאן — א טאג פון „פרימא אפרילוס", ווייגען פאר א קליין הײַפעל אויסדערוועהלטע, אבער א טאג פון טראגעדיעס פאר צעהנדליגער און אפילו הונדערטער טויזענדער מענשען, וועלכע וועלען זיך אין דעם טאג געפינען אויפ'ן ברוק, אלס קרבנות פון עקסמיסיעס.

„בלויז אין ווארשא זענען פעראורטיילט אויף עקסמיסיעס 8 טויזענד פערזאן, אין לאדז 7 טויזענד, אין לובלינער געגענד 16 טויזענד. דאס זענען ציפערן נאר פון 2 שטעט און איין וואיעוואדזטווא. אויב די צאהל עקסמיטירטע אין אנדערע שטעט און וואיעוואדזטוואס איז מעהר-ווייניגער גלייך צו די אויבען-געבראכטע ציפערן, דאן האבען מיר א מורא'דיג בילד פון נויט און פערצווייפלונג פון צעהנדליגער טויזענדער משפחות וואס וועלען בלייבען אהן א דאך איבער'ן קאפ".

אנווייזענדיג, אז אויך צעהנדליגער טויזענדער לאנדווירטשאפטליכע ארבייטער זענען בעדראהט פון עקסמיסיעס, ווייזט אן די צייטונג און וואסערע פערנעהם דאס פראבלעם איז איצט שארף אין פוילען.

„אויב דער קאמף מיט דער ארבייטסלאזיגקייט איז שווער און קאמפליצירט, אויף אזויפיל קאן דאס אומגליק פון היימלאזיגקייט געלעזט ווערען אויף א לייכטען און פשוט'ן אופן. ס'איז גענוג אפצושטעלען די עקסמיסיעס אויף דער צייט פון שארפסטען קריזיס.

דער „ראבאטניק" מיינט, אז די רעגירונג דארף אויסנוצען די ברייטע פילמאכטען, וואס זי האט בעקומען, כדי ארויסצוגעבען א דעקרעט, וואס זאל נאוועליזירען דאס געזעץ וועגען לאקאטארען-שוץ אין דעם זין, אז לעת-עתה ווערען אפגעהאלטען אלע עקסמיסיעס, וואס זענען בעשטימט אויפ'ן ערשטען אפריל.

„מיר בערוהרען דא א באמת וויכטיגליכען און טראגישען ענין. הלואי זאל אונזער שטים טרעפען אויב נישט צום געוויסען, איז ווענינגסטענס צום געזונדען פערשטאנד פון די, וואס טראגען די פעראנטווארטליכקייט פאר'ן גורל פון לאנד."

* * *

„גאז. ווארשאווסקא" דערט אויס זעהר ליבער וועגען דער רעקאנסטרוקציע פון קאבינעט.

„די רעגירונגס-ענדערונגען קומען פאר רעגעלמעסיג איינמאל א יאהר פאר די פאסכא-חגאות.

דער דאזיגער טערמין איז נישט קיין צופעליגער. ער פאלט אויס אין אנהויב פון דעם האלבען יאהר, ווען „דער סיים האט גארנישט וואס צו זאגען". דאס מיינט, אז בײַ אונז האט נישט דער פארלאמענט קיין שום איינפלוס אויף דעם צוזאמענשטעל פון דער רעגירונג. דאס רופען אין אנהויב פון בודזשעט-יאהר א „נייע" רעגירונג האט דעם ציל ארויסצורופען בײַ דער געזעלשאפט דעם דרוק, אז „עס ענדערט זיך", נאטירליך — אויף בעסער. דאס איז א מין פראלאנגירונג פון פאלאטישען ווערטעל פון מילויינען געענדערטע אונטערשריפטען.

„און דעם פאל זענען די שעיר לעזאזל די ה"ה יאנטא-פאלטשינסקי און [illegible].

„די רעקאנסטרוקציע פון קאבינעט בעדייט א מפלה פון דער סאנאציאנישער פאלקסווירטשאפטס-גרופע, וועלכע האט געהאלט, אז ה' פיעראצקי זאל פערטרעטען דעם פערמאטערטען ה' פרוסטאר. פון די פרעסע-שטימען פון דער סאנאציאנס-פרעסע בנוגע דער רעקאנסטרוקציע פון קאבינעט זעהט מען, אז אין די סאנאציאנס-קרייזען גופא קאן מען נישט אויפקלערען די אמת'ע סיבות און מאטיווען פון דער קאבינעטס-רעקאנסטרוקציע.

היינט האבען זיי מורא, אז מען זאל ניט פערפירען זייערע זיהן

אמאליגע מאמעס פלעגען ציטערען איבער זייערע טעכטער.-היינט האבען מאמעס מורא פאר זייערע זיהן.-די היינטיגע מיידעל איז פרייער פונ'ם בחור.

עלטערן האבען זיך אמאליגע יאהרען געוואונשען צו האבען זיהן, נישט קיין טעכטער, ווייל מיט טעכטער האט מען געהאט א גרויסע צרות: מ'האט תמיד בעדארפט אפהיטען זיי, האלטען זיי אין „הייליגער אומשולד" און אויסמיידען פריה-בעקאנטשאפט מיט בחורים; היינט האט זיך דאס רעדעל איבערגעדרעהט.

אמת טאקע, אז נאך היינט ווינשען זיך עלטערן צו האבען בחורים, אבער מען האט שוין דערביי אין זין א גאנץ אנדער ענין: עלטערן גצהען מיט דער סברא, אז יונגלעך ווערען גיכער זעלבסטשטענדיג. כאטש אויך דאס איז היינט קיין זיכערקייט נישט. מיידלעך קאנען היינטיגע צייטען ווערען אזוי זעלבסטשטענדיג, ווי בחורים אין יעדען עלטער — ווען זיי פערלאזען די שולע, אדער ווען זיי לערנען זיך אויס א פראפעסיע.

די מורא, אז דאס קינד זאל נישט ארפגעפיהרט ווערען פון גלייכען וועג, איז אראפ פון דער מוטער, וואס האט מיידלעך און ארויף אויף דער מוטער, וואס האט בחורים.

די היינטיגע מאמע, וואס גאט האט זי געבענשט מיט א זוהן, איז תמיד אין דער מורא, אז א מיידעל זאל איהם נישט פערדרעהען א קאפ, זאל איהם נישט אויסמענשלען, זאל איהם נישט דערצעהלען קיין מעשיות וועגען ליבע, וועגען ראמאנען, וועגען ראנדעוואוס א. ד. גל.

די מיידלעך ווערען בכלל גיכער רייף און שכל'דיגער, איידער די בחורים. א היינטיג מיידעל וועט פערשטעקען אין גארטעל דעם בחור, וואס איז מיט איהר אין איינע יאהרען און לערנט מיט איהר אין איין שולע. די מאמע קוועלט אן פון איהר תכשיט'ל, דער-צעהלט איטליכען מיט א גדלות, אז איהר יונגעל ווייס נאך נישט, וואו א טיר עפענט זיך. און אז ער איז אזוי נאאיוו, ווי אנ'אמאליג מיידעל. און ווען זי דערוואוסט זיך שפעטער, אז איהר קינד איז געווארען א בחור און ער ווייס שוין יא, האט שוין יא בע-

[illegible]

אמאליגע יאהרען פלעגט א מיידעל זיך פערלירען אין דער געזעלשאפט פון בחורים. היינט, פערקעהרט, פער-לירט זיך דער יונגער בחור אין דער געזעלשאפט פון מיידלעך, מעגען זיי זיין אין זיין אייגענעם עלטער און אפילו יונגער מיט א יאהר.

מיט עטליכע וואכען צוריק איז גע-ווען א בריף פון א מוטער, וואס פרעגט זיך אן בײַ א עצה-געבערין אין א ענג-לישער צייטונג, וואס צו טון מיט איהר אכצעהן-יעהריגען זוהן, וואס געהט אין א הויך-שול, וואו עס לערנען זיך אויך א סך סטודענטקעס און זי האט מורא, אז די סטודענטקעס זאלען דעם בחור נישט אראפפיהרען פונ'ם דרך-הישר.

די קלוגע עצה-געבערין שאקעלט איהר צו מיט'ן קאפ און זאגט. אז די מוטער'ס פון די היינטיגע סטודענטקעס וואלטען בעדארפט אנזאגען זייערע מיידלעך, אז זיי זאלען צורוהה לאזען די בחורים ביז זיי ענדיגען דעם שטודיום.

אט אזוי האט זיך געביטען די לאגע: מאמעס פון בחורים האבען היינט מורא, אז די זיהן זייערע זאלען חלילה נישט פערפיהרט ווערען.

געגען „אימפארט" פון היטלעריסטאן אין דער שווייץ

בערן. (יטא) די טאג איז אין שווייצארישען פארלאמענט ארייננעטראגען געווארען אנ'אינטערפעלאציע, אין וועלכער עס ווערט געפאדערט צו פערבאטען אין דער שווייץ נאציאנאל-סאציאליסטישע ארגאניזאציעס צוליב זייער פאשיסטישען כאראקטער און שפיאנאזש-טעטיגקייט. אין איהר תשובה אויף דער אינטערפעלאציע האט די רעגירונג פעסטגעשטעלט, אז אויף וויפיל פרעמדע ארגאניזאציעס פערפאלגען פאטריאטישע סאציאלע אדער פילאנטראפישע צילען, קאנען זיי נישט פערבאטען ווערען.

אויב אבער די דאזיגע ארגאניזאציעס וועלען טרייבען א פאליטיק און ערלעדיגען זייערע שטרייטיגקייטען אדער שפיא-

[illegible]

א מיטעל געגען פרעמדע לופט-פליהער

ביי דער ... שער מזרח-גרעניץ איז אוועקגעשטעלט געווארען א ספעציעלע פליה-פאליציי און ווען עס בעווייזט זיך א פרעמדער אעראפלאן, שיסט זי אויס א ראקעטע, פאס הולט איין דעם פליהער אין א רויך (לינקס), רעכטס: ווי דער ראקעט ווערט אנגעלָדען.

דאקטוירים ווייסען שוין, ווער עס וועט לאנג לעבען

טשעקאווע פעסטשטעלונגען פון דער היינטיגער מעדיצינישער וויסענשאפט

מען האט אזוי לאנג געפארשט און נאכגעזוכט איטליכען אבר איג'ם מענשען, ביז מען האט זיך ארויסגעשלאגען אויפ'ן וועג. וועלכער מענש עס איז אויסגעזעצט צו געוויסע קראנקהייטען און וועלכער איז פון געבורט אן פעראורטיילט צו א קורץ לעבען.

דר. דושארדזש דרייפער, פראפעסאר פון מעדיצין אין קאלאמביא-אוניווערזיטעט, האט נישט לאנג צוריק ערקלערט, אז מען קאן שוין אציינד וויסען, וואסער קינד איז מעהר גענייגט אנצושטעקען זיך אין אנ'עפידעמיע-צייט מיט פאראליזש. ער זאגט, אז קינדער מיט קיילעכדיגע פנים'לעך, מאנגאלישע אייגעלעך, וואס זענען ווייט אפגעטיילט איינס פונ'ם אנדערן די ציינדלעך זענען בײַ דעם קינד נישט רעגולער און געוויסע דריזען ארבייטען נישט, ווי ס'בעדארף צו זיין — אזעלכע קינדערלעך זענען גע-נייגט אנצושטעקען זיך מיט קינדער-פאראליזש.

יודער וואלט עס זיך געריכט, אז קינדער מיט בלויע אייגעלעך, פלאקסענע האר, בלאנדע פנים'לעך האבען אלע שאנסען ארויסצודרעהען זיך פון א פאראליזש-עפידעמיע און א קינד פון ברונעטען קאליר האט נישט קיין שאנסען?

מען האט לעצטענס געמאכט א סך עקספערימענטען און עס האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער חילוק פון א ברונעטען צו א בלאנדען מענשען איז נישט בלויז דער קאליר פון הויט, נאר אויך אנדערע, מעהר וויכטיגערע אונטערשיידונגען.

עס זענען דא מענשען, וואס דערפיהלען גיכער א משאד, אדער אנ'אנדער געריך; מענשען, וואס דערהערען גיכער און וואס דערזעהען בעסער, האבען א פיינערען און מעהר איידעלערען חוש-הרח — דאס אלץ זענען סמנים, וואס די מעדיצין האט גענומען אין בעטראכט און אויסגעפונען פון זיי וויכטיגע פאקטע, וואס זענען פארבונדען מיט'ן לעבען און מיט'ן געזונד פון מענשען.

דער דערמאהנטער דר. דרייפער דערצעהלט וועגען דריי חולאים, וואס זענען געלעגען אין איין שפיטאל אויף איין מין חולאת (ראק). די דריי זענען געווען אזוי ענליך איינער צום אנדערן, אז מען וואלט זיי געקאנט אננעמען פאר ברידער. זיי זענען געווען איין הויך, איין גרעב, איין קאליר לייב, אויגען און האר.

אבער די דריי חולאים זענען נישט נאר קיין ברידער נישט געווען, נאר זענען אויך געווען פון פערשידענע לענדער און פון פערשידענע רעליגיעס.

האט דער דר. דרייפער פאמעליך גענומען שטודירען דעם מין מענשען און זיך ארויסגעשלאגען אויף א פאקט אז נאר אזעלכע ליידען פון אזא מין חולאת — א מאדנער פאל פון א ראק-געוויקס — מענשען פון אנדערע קאלירען, הויך, גראב פון א גראד און יאהרען, ליידען אויך פון ראק, אבער פון א גאנץ אנדער פארם.

אנדערע געלעהרטע האבען אויסגע-פונען, אז די פארם פון אקסעל-ביין זאגט אויס דעם סוף פונ'ם מענשען. די פארם פונ'ם ביין איז כמעט ביי איטליכען מענשען אנדערש. ווער עס האט א פארם, וואס רופט זיך: „באנד אזשוואַרד" האט אלע שאנסען צו לעבען לענגער, איידער יענע, וואס האבען אנדערע פארמען אקסעל-ביינע.

דער יאפאנישער דאקטאר טאמאאקי, פון טאקיא, האט אנומעלט ערקלערט, אז ער קאן פון די וויצס דערקענען קינדער, וואס זענען נישט פולקאמען געזונד, און וואס זענען איינגעשטעלט מיט'ן לעבען. יאפאנישע קינדער, וואס האבען לאנגע וויצס ווערען שנעל קראנק און מען דארף זיי היטען, אז זיי זאלען נישט אוועק פון דער וועלט אין זייער קינדהייט.

פראפעסאר ווילליאמס וו. גרייווס פון סעינט לואיסער אוניווערזיטעט האט בעריכטעט, אז נאך א לאנגערער נאכ-זוכונג און אויספארשונג איז ער בעקומען צום בעשלוס, אז די ביינער אויפ'ן רוקען האבען א וויכטיגע שייכות

[illegible]

טעאטער און קונסט

מארגען זינגט משה קוסעוויצקי אין פילהארמאניע

דער קאנצערט פון שמה קוסעוויצקי, וואס קומט פאר מארגען 9 אווענט אין פילהארמאניע, האט ארויסגערופן א גרויסן אינטערעס צווישן לאדזשער מוזיקאלישן עולם בכלל און צווישן די ליבהאבער פון דער יודישער נגינה בפרט.

צום מארגנדיגן קאנצערט האט קוסעוויצקי צוגעגרייט א פילשטימיגע פראגראם פון די שענסטע סינאגאגאלע נגונים, העברעישע יודישע פאלקס-לידער, ווי אויך אפערן-אריעס.

„דער קעניג פון די פידלער" בראניסלאוו הובערמאן אין לאדז

דער „קעניג פון די פידלער", דער אנערקענטער בראניסלאוו הובערמאן טרעט אויף אין לאדז אויף איין איינציגן קאנצערט דינסטאג דעם 29 מערץ אין פילהארמאניע.

בראניסלאוו הובערמאן געהערט בלי ספק צום הײנטיגן טאג צו די געצײלטע און אויסגעצייכנטע פידלער, וואס זיינע אייגנארטיגע טעכניק ברענגט ער ארויס הערליכע טענער פון זיין אינסטרומענט, מיט וועלכע ער ערפרייט די צוהערער.

אויסראטן די שטשורעס!

לויט'ן פארשלאג פון מאגיסטראט איז פארארדנעט געווארן, אז אין 14. אפריל דארפן אויסגעראטן ווערן די שטשורעס אין דער שטאט.

אין אלע הייזער, שפייכלער, קאמערן און אפילו למרינגע בנינים וואס ווערט געניצט ווערן א ספעציעלער מין סם, וואס דארף ליגן אויף די פארדעכטיגע ערטער טעג.

דעם סם עקומט מען אין די שטאטישע סאניטאר-פונקטן. פאר נישט פאלגן די פארארדנונג זענען פארגעזען שווערע שטראפן.

פון לאדזשער האנדעלס-געריכט

§

אקצ. געז. ק. שטיינערט פערלענגערט צום לעצטן מאל דעם „נאדזאר"

א. קרענינג דערווייל נישט בעקומען קיין „נאדזאר".

(5) מיט עטלעכע וואכן צוריק האט די אקצ.-געז. קאראל שטיינערט בעקומען פון געריכט א נאדזאר. דער טערמין פון נאדזאר איז אפגעלאפן דעם 16. דעצעמבער 1931. שפעטער האט די פירמע בעקומען פארלענגערט דעם נאדזאר ביז'ן 16. מערץ. היות דער פירמע איז אויך אין דעם טערמין נישט געלונגען דורכצופירן קיין סאנאציע פון געשעפט האט זי ווידער אפגעגעבן א בקשה וועגן פארלענגערן דעם נאדזאר. דאס געריכט האט די בקשה ערפילט און אויך ערטיילט דעם נאדזאר אויף די לעצטע 3 חדשים.

* * *

די טעקסטיל-פירמע אדאלף קרענינג פון פעטריקאווער 136 האט אפגעגעבן א בקשה וועגן א נאדזאר.

דער ריכטער-עקספערט, וואס האט אינטערוירט דעם בילאנס האט זיך ארויסגעזאגט פאר ערטיילן דער פירמע דעם נאדזאר, אבער נעגן דעם איז ארויסגעטרעטן ארוו. זאבערמאן און נאמען פון דער פירמע „בערעט", אנוואזענדיג, אז דער בילאנס איז צונויפגעשטעלט געווארן אויף דער גיך און עס איז אין אים נישט אנגעגעבן די וועקסעל-אבליגע.

אויף זיין פארשלאג האט דאס געריכט אפגעלייגט דעם ענין און איבערגעגעבן דעם עקספערט נאכאמאל איבערצוקוקן דעם בילאנס.

פייערליכע פורים-סעודה אין „בית מחסה לזקנים"

(:) נעכטן איז אין „בית מחסה לזקנים" אויף באמארסקא 54 פארגעקומען די טראדיציאנעלע פורים-סעודה.

דער זאל, וואו ס'האבן זיך געפונען די פיין-סערווירטע טישן, האט שטראלט פון ליכטיגקייט ארום די טישן זענען געזעסן אויסגעפוצט ביז 200 זקנים און זקנות. אויבן אן איז געזעסן די גאנצע פארוואלטונג: ב. א. גליקסמאן און פרוי, ש. מאמאלסקי, הענריק וויס, יודעל גראהמאן, יוזעפאוויטש, ש. האלצמאן און אגרערע. אויסער דעם איז געווען א צאהל געסט.

געעפענט די פייערונג האט ה' יודעל גראהמאן מיט א קורצער אנגלייטענדער רעדע פעניני דיומא. נאך דעם האט דער ארקעסטער אויסגעפיהרט אייניגע מוזיק-נומערן. דער חסידישער בעל-תפילה און מנגן ר' ישראל סאפיגער האט צוזאמען מיט זיין כאר משמח געווען דעם עולם מיט זיינע יודישע קאמפאזיציעס.

נאכדעם, ווי די זקנים האבן צוזאמען מיט דער פארוואלטונג געטאנצט א ריקוד'ל און דער אפיציעלער טייל איז געשלאסן געווארן און דער עולם איז אוועק אין א געהויבענער שטימונג.

הייזער, הויפן, פלעצער און גאסן מוזען געהאלטן ווערן ריין

פעראָרדנונג פון שטאט-סטאראסטא צום אנקום פון פריהלינג

(§) די לאדזשער שטאט-סטאראסטווא מעלדעט, אז אין צוזאמענהאנג מיט'ן אנקומען פון פריהלינג האט זי פארארדענט א שטארקערע סאניטארע השגחה. די הייזער, הויפן און טרעפן מוזען געהאלטן ווערן ריין.

אין די וואוין-הייזער מוזען די קלאזעטן, יוישטשיקן, מיסט-קאסטענס געראלטן ווערן ריין. די מיסט-קאסטענס מוזען זיין פעסט פארמאכט און די אונרייניקייט מוז ארויסגעפיהרט ווערן אין דער צייט.

די הייזער, וואס זענען אראפגעריסן פון מיגל און ברודיג מוזען אויפגעפוצט ווערן. פלויטן מוזען געוואשן ווערן די גאסן, ד.ה. בריקן, טראטוארן, רינשטאקן, מערק און האנדעלס-פלעצער מוזען געהאלטן ווערן אין געהעריגער ארדנונג. קראמען, רעסטאראנען, האטעלן און באר-הייזער מוזען געהאלטן ווערן ריין.

בודקעס, סטראגאנעס אויף די מערק און האנדעלס-פלעצער מוזען האבן עסטעטיש אויסזעהן.

אויסער דעם האט די שטאט-סטאראסטווא זיך געווענדעט צו די הויז-בעזיצער-פעראיינען, צו פעראַרדנען די סטרוזשעס צו בעגיסן טעגליך די טיילער און גרינס, וואס געפינען זיך פאר זייערע הייזער.

בקרוב וועט א ספעציעלע קאמיסיע דורכפיהרן קאנטראלעס מיט'ן צוועק פעסטצושטעלן צי די פעראַרדנונגען פון דער סטאראסטווא ווערן אויסגעפיהרט.

§

ארעסטירט ביים פונאנדער הלעבען קאמין. פלאקאטען

(§) אין בעלבאטאוו איז פערהאלטן געווארן דער 22-יעהריגער לאדזשער איינוואוינער יהושע קרוזא (קעלמא 12) ביים פונאנדערקלעבן קאמוניסטישע פלאקאטען.

צוקריגט זיך מיט'ן ווייב בעגעהט ער זעלבסטמארד

(§) אויף סטארא שוקאווסקא 6 האט נעכטן געפרובט בעגעהן זעלבסטמארד דורך אויסטרינקען זאלץ-זויערע דער 32-יעהריגער ארבייטער יאן וואלטשאק אין א שווערען צושטאנד איז ער אפגעפיהרט געווארן אין שפיטאל. די סיבה פון זעלבסטמארד — א מחלוקה מיט דער פרוי.

כטאניעווסקי'ס צירק אין לאדז

נאך א ערפאלגרייכען טורנע איבער פוילען און אויסלאנד, וועט דעם זונטאג אויפ'ן פלאץ שענקעוויטשא און טראוגוטא ערעפענט דער סטאניעווסקי-צירק.

דער צירק קומט קיין לאדז אין זיין פולען צוזאמענשטעל, 40 פראכט-וואגאנען מיט לעבעדיגען איוועטאר האט דער צירק געבראכט קיין לאדז, איבער 500 פערזאן נעמען אנטייל אין פראגראם. דער פראגראם זאגט צו צו זיין אויסערגעוועהנליך שפאנענד עמאציאנעל און רייך און הומארפולע סצענעס. אלע ווי איינער טרעפען מיר זיך אויף דער ווינטאג'דיגער ערעפנונג.

געשטארבען פון אנ'איינשפריצונג.

פעלדשער און אפטייקער אויף דער בעשולדיגונגס-באנק

(א) פאר'ן שטאט-געריכט זענען געלימען געשטאנען דער סטארשי פעלטשער יוזעף דעבוס און דער אפטייקער גזשעגאזשאווסקי. דער ערשטער איז געווארן בעשולדיגט, אז ער האט געמאכט אנ'איינשפריצונג געבן 3 אמפולקעס מארפין דער קראנקער אלעינוטשאק, פון וואס זי איז באלד געשטארבען. דער פעלטשער איז פער'משפט געווארן אויף 6 וואכען אונבערינגטען ארעסט און דער אפטייקער אויף 400 זל. שטראף, אדער 8 וואכען ארעסט.

זיך אויסגעבויט א הויז פון... שטיינער

א סאלטים פאר'ן געריכט

(§) אין קרייז-געריכט איז נעכטן פארגעקומען א פראצעס פון סאלטים פון דארף ווארזשעראר, וולאדיסלאוו זשעלינסקי, 42 יאהר אלט. דער בעשולדיגונגס-אקט ווארפט אים פאר, אז ער האט צוגענומען 1.576 זל. פון אבנקאסירטע שטייערען. זשעלינסקי האט זיך פערטיידיגט, אז ער האט דאס געלד פערנוצט אויף צו בויען זיינס א הויז און ער האט עס געדרעכענט צוריקצוגעבען ביים סוף פון זיין קארענץ.

זשעלינסקי איז פער'משפט געווארן אויף 6 חדשים תפיסה.

די יודישע קונסט

און די אויפגאבע פון א יודישען קינסטלער

געשפרעך מיט'ן בעריהמטען מאלער מאנע קאץ

ווי מיר האבען שוין געמאלדען, איז קיין לאדז געקומען דער בעקאנטער יודישער קונסט-מאלער מאנע קאץ, וואס וועט דא האבען א אויסשטעלונג פון זיינע ווערק. נעכטען האט מאנע קאץ בעזוכט אונזער רעדאקציע און אין א אינטערעסאנטע און געשפרעך זיך ארויסגעזאגט וועגען יודישער קונסט און די אויפגאבען פון יודישען קינסטלער.

אבער קודם כל, לשם אינפארמאציע, שטעלען מיר דעם קינסטלער עטליכע פראגען וועגען דעם אנהויב פון זיין קינסטלערישער קאריערע.

מאנע קאץ ענטפערט קורץ: געבוירען אין קרעמענטשוג, אין סאמע הארץ פון יודישען אוקראינע, א שטאט פון לומדים און שבילים. דער פאטער איז אליין געווען א משכיל און חובב ציון און א מגיד און דעריש מאטעשער שוהל. פון מיין פאטער האב איך גע'ירשנ'ט די ליבע צו די איינגעפעסטיגטע פארמען פון יודישען לעבען, צו דער איינציגארטיגער שעהנקייט פון יודישען שטעטעל, פון יודישען גייסטיגען נוסח. ביז 15 יאהר האב איך געלערנט אין ישיבה. מיין ערשטער ארויספאהר איז געווען קיין ווילנא, אבער די דארטיגע מאלערשול בעפרידיגט מיך נישט. איך פאהר קיין קיעוו. ד"ר מאנדעלשטאם פערשאפט מיר א סטיפענדיום פון אמאליגען קיעווער גביר ר' דוד מארגאלין. שפעטער געלונגט מיר מיט דער הילף פון דענישען קאנסול אין קיעוו גורעוויטש צו בעקומען א סטיפענדיע פון באראן גינצבורג און איך פאהר קיין פאריז, צום מעקא פון דער מאלערי-קונסט.

— וואס פאר א צוועק פערפאלגט איר אין אייער שאפען און צו וועמט איהר אויסען צו שאפען ריין יודישע קונסט?

— דער צוועק פון מאלער איז קודם כל צו זיין א קינסטלער. אין דער ערשטער צייט מוז מען הויפטזעכליך טראכטען וועגען טעכנישער פערפאלקומונג. ווייל עס איז נאך ווייניג ווען מען פערמאגט טאלאנט, מען מוז דעם טאלאנט קולטיווירען. פאריז, למשל, האט 60 טויזענד מאלער, פון זיי זענען נאר 10 טויזענד בעקאנט אלס מאלער און פון די 10 טויזענד זענען דא קוים הונדערט, וואס זענען באמת אנערקענט. צוערשט מוז מען זיך ענטוויקלען טעכניש און ערשט דאן זוכט מען ביי זיך אויס דעם קינסטלערישען „איך".

ליידער האבען מיר יודען וועניג מאלער מיט אמת'ער מאלערישער קולטור. ווען איך האב דערגרייכט צו דער מדרגה פון בעהערשען די טעכניק, דאן האב איך זיך דערמאנט אין מיינע קינדער-יאהרען, אין פינדראמענט, אין יודען... דערצו האט אויך שטארק געווירקט אויף מיר די יודישע ליטעראטור, נג, און דאן זענען מיינע ווערק געווארען „יודישע".

איך זאג „יודישע" דערפאר, וואס קונסט איז לעולם נישט נאציאנאל נאר אלמענשליך. זי איז אויף אזוי פיל נאציאנאל, ווי עס איז די ליטעראטור. שלום אש איז זיכער נאציאנאל, אבער דאך ווערען זיינע ווערק איבערגעזעצט אין פיל שפראכען און זיי רעדען צו לעזער פון פערשידענע נאציעס און לשונות. פארוואס? ווייל זיי ענטהאלטען אין זיך דאס, וואס איז כאראקטעריסטיש פאר'ן מין מענש בכלל.

ווען איך מאל א פוילישען יוד, איז עס נישט צוליב דער פאה, דעם שטריימעל, די גארטעל און די בארד, נאר צוליב דעם רוחם פון זיינע בעוועגונגען, מען דארף זיך אפשאקלען פון פאלשען „יודישען" סענטימענט. דער סענטימענט דארף זיין אין דער לגיע, אין דער קאמפאזיציע און כאראקטער. זאר דאס דאמינירט אין דער קונסט און נישט דער „יודישער" צוגאנג.

— וועה איז דער קאנסומענט פון יודישע קונסט-ווערק?

— פאר אונז, יודישע קינסטלער (וואס לעבען אין פאריז, פאר שאגאל'ן מענעקעס'ן, סוטינ'ן און מיר איז נישט וויכטיג, נאר עס איז דער קאנסומענט פון אנדערע שארונגען. אודאי וואלט איך געוואלט, אז די יודישע מאסע, וואס גיט מיר אנרעגונגען צו דער ארבייט, וואס איהר לעבען שטודיר איך, און פרוב איהם צו געבען זיין קינסטלערישען תיקון, אז די דאזיגע מאסע זאל קענען קויפען מיינע בילדער. אבער דאס איז א פראגע וועגען שלעכטען וועלט סדר און איך פערנעם זיך נישט מיט אויסבעסערן די וועלט. אונזערע ווערק קויפען ניט יודען ניט נישט יודען, די לעצטע אפשר נאך מעהר, עס וועגדט זיך אין מענש. דער מבין קויפט.

פארוואס בין איך געקומען קיין פוילען אין אזא שלעכטער צייט?

— איך ווייס — איך וואלט די הוצאות הדרך געקענט בעסער פערווענדען, יוען איך זיץ מיר רוהיג און ארבייט אין דרום-פראנקרייך, אבער מיך האט געצויגען צו דער יודישער מאסע, צום יודישער מאסע, צום יודישען קבוץ, איך בין געקומען ערפילען מיין מאראלישען חוב צו דער יודישער מאסע און גלייכצייטיג לערנען זיך צו פערשטעהן רילטיג צו מאלען דעם יודישען מענש, איך וואוין אין פאריז, ווייל זי איז א קונסט-צענטער, אבער איך לעב מיט'ן לעבען פון דער יודישער מאסע.

— יוי גיט איהר א אויסדרוק אין אייערע בילדער די אידעאלען פון אינזער צייט?

— איך בין נעגען פראלעטארישער, אזוי גוט ווי נעגען ריין-בורזשואזער קונסט. איך ארבייט נאר פאר דער קונסט, פאר עולם הבא, אויב מען מוז אזוי זאגען. אין רוסלאנד האט מען מיך געפרעגט, פארוואס אין מיינע בילדער איז נישטא קיין שפור פון דער רוסישער אייבערקעהרעניש, פון רוסישען נייעם לעבענס-שטייגער; אין א"י האט מען מיך געפרעגט, פארוואס איך גיב נישט קיין אויסדרוק אין מיינע בילדער דעם העראיאישען געראנגעל פון די חלוצים פאר א בעסערן יודישען מארגען. אבער מען פערגעסט, אז די דארטיגע ווירקליכקייט איז נישט סטאטיש און מיר שאפען נישט פון מאמענט אין פאר'ן מאמענט. דער מאלער מוז צוערשט געוואונען די דינאמיק, די „געשיכטליכע פערספעקטיוו", עס מוז זיך ביי איהם אויסשטארקען, ער מוז עס פערדייען, אויב איהר ווילט איז עס ראמאנטיק, אבער מען קען זיך נישט העלפען. קונסט פאדערט הארץ, נשמה. דער מאלער קען די פארם אונסטאטיש לעבען, א לעבען, וואס האלט אין ווערען האט נישט די פעסטע פארם, ממילא פעהלט איהם דער ארעאל, דער תוך, עס איז נישטא קיין ארט פאר התלהבות, אחוץ וואס קען עכטע קונסט קען נישט געשאפען ווערען.

פ. א.

א סוף געמאכט צו זיין לעבען

ווייל ער האט נישט געוואלט פאלען צו לאסט דער פאמיליע

(א) אויף ארלא 14 האט דער געוו. פאבריקס-מייסטער ריינהאלד קלינגער, קראנק ווערענדיג אויף א שווערער מאגען-קראנקהייט, נישט קאנענדיג צוגעוועהנען זיך ער זאל פאלען צו לאסט דער פאמיליע, איז ער געלאפן צו צום פענסטער, בעת קיינער איז אין שטוב נישט געווען און ארויסגעשפרונגען פון פענסטער, בלייבענדיג טויט אויפ'ן ארט.

די פערקויפטע פרוי

שפאנענדער ראמאן פון יודישען פאמיליען-לעבען אין פוילען.

געשריבען ספעציעל פאר'ן „לאדזשער טאגעבלאט" פון לעאן גאלדמאן

(89-טע פארזעצונג)

קאפיטעל 84

דער דאקטאר גרינשטיין, דערהערענדיג פון ליארא מאנעלי'ן, אז זי האט איבערגעגעבען די גייסטיג-קראנקע א מענש, וועלכען ער זאל האבען געשיקט, איז אויפגעשפרונגען, ווי א שלאנג וואלט איהם א ביס-געטון.

— א מענש, וועלכען איך האב געשיקט!! — האט ער א געשריי געטון אג'אויפגעקאכטער! — ניין, עס קען נישט זיין! איהר האט זיכער א טעות!

— ניין, ליידער האב איך נישט קיין טעות, הער דאקטאר. — האט ליארא געענטפערט א נישט ווייניגער בעאונרוהיגטע. אייער שליח האט דאך מיר אליין געגעבען אייער וויזיט-קארטע, מיט בריוועל, אין וועלכען איהר האט דעטליך געשריבען, אז צוליב פערשידענע סיבות קענט איהר נישט אליין פערזענליך אפנעמען די קראנקע און איהר הייסט איבערגעבען לילי'ן דעם אפגעבער פון דעם בריף.

— אונמעגליך, פרוי מאנעלי! איך האב נישט געשריבען קיין שום בריף און איך האב קיינעם נישט געשיקט צו אייך! מען האט אייך בעשווינדעלט.

ליארא האט דערלאנגט דעם דאקטאר דאס בריוועל.

איבערקוקענדיג די וויזיט-קארטע און דאס בריוועל, האט ער ערקלערט, אז אזעלכע וויזיט-קארטען האט ער געהאט מיט צוויי יאהר צוריק און עמיצער, ווייסט אויס, האט בעהאלטען א וויזיט-קארטע נאך פון פאר צוויי יאהרען צוריק.

ליארא האט איהם דעטליך געשילדערט, ווי אזוי דער מענש האט אויסגעזעהן, אבער דאקטאר גרינשטיין האט זיך נישט געקענט ענטשיידען, ווער דאס איז געווען דער שליח.

איינס איז געווען זיכער — ביידע זענען געפאלען קרבנות פון עמעצנס א שווינדעל.

ליארא'ן איז אדורכגעפלויגען אין קאפ ארויין א געדאנק, אז שטאך האט געמוזט צו ליגען א האנד צו דעם דאזיגען שווינדעל, זי האט אבער נישט געקענט דאס זאגען, אז זי האט א פערדאכט אויף שטאכ'ען, כדי נישט צו פערראטען איהר געליבטען און זיך אליין.

איבריגענס איז עס אויך פאר איהר געווען א רעטעניש, ווי אזוי ער האט געקענט בעגעהן דעם דאזיגען נייעם שווינדעל. ער האט דאך די לעצטע טעג נישט געהאט די מעגליכקייטען זיך צו פערשטעגדיגען מיט זיינע שותפים.

ווער האט געהאט אנ'אינטערעס אוועקצופיהרען די גייסטיג קראנקע? ווי-אזוי האט יענער געהיימניספולער מענש בעקענט קריגען ידיעות וועגען דעם, אז די קראנקע געפינט זיך ביי פרוי ליארא מאנעלי און ווי אזוי קומט צו איהם זיין וויזיט-קארטע? — האט דאקטאר גרינשטיין געטראכט מיט ליידענשאפט.

אבער ער האט אויף די פראגען, וועלכע ער האט זיך אליין געשטעלט, נישט געקענט געבען קיין ענטפער, ווייל דער איינציגער מענש, וועלכען מ'האט געקענט חושד זיין אין אוועקפיהרען די פרוי, געפינט זיך אין טורמע, — האט ער ווייטער געקלערט.

נאך מעהר האט בעאונרוהיגט דעם דאקטאר, וואויהין דער אומבעקאנטער האט אוועקגעפיהרט רויזעלע'ן און צו וואס פאר א צוועק.

נאטירליך האט דאקטאר גרינשטיין נישט אויסגעזאגט פאר ליארא'ן, ווער די גייסטיג-קראנקע לילי איז אין דער אמת'ן.

אויך ליארא איז געווען פערצווייפעלט. דער דאזיגער צופאל האט איינגעצען צושטערט איהר פלאן, ווייל אויב לעבען האט ווירקליך צוגעלעגט א האנד צו דער געשיכטע, דאן וועט דאך נישט מעגליך זיין, ער זאל קריגען דעם גט פון רויזעלע'ן.

דאקטאר גרינשטיין, האט צום סוף בעשלאסען צו געהן צו קופער'ן, האפענדיג, אז אפשר וועט ער זיך פון איהם דערוויסען, וואו רויזעלע געפינט זיך.

דאקטאר גרינשטיינ'ס וויזיט האט קופער'ן שטארק פערוואונדערט, ווייל ער האט גערעכענט, אז גרינשטיין איז שוין לאנג אוועקגעפאהרען פון דער שטאט.

להתחלת האט ער זיך שטארק געפרעהט, דערזעהענדיג זיין פריינד, אבער באלד, אנקוקענדיג איהם בעסער, האט איהם בעהערשט אנ'אונרוהיגקייט.

— זייט בעגריסט, דאקטאר, — האט קופער אויסגעשריען, דערלאנגענדיג דעם ארייננעקומענעם די האנד. איך בין זעהר צופרידען, זעהענדיג ווידער אייך ביי מיר אין דער וואוינונג. ווייל לויט אייער לעצטען בריף האב איך גערעכענט, אז איהר זענט שוין לאנג אין דער היים.

האט נישט הלילה, עפעס פאסירט מיט אייך אין ווארשא. וואס האט אייך געצוואונגען דא צו פערבלייבען.

— ווירקליך, הער קופער, א געוויסער פארפאל האלט מיך ווייטער אין ווארשא. איך ברענג אייך א נייעס, וואס קען פילייכט זיין פאר אייך א קלאפ. אבער איהר מוזט עס איבערטראגען מיט א מענליכער קראפט.

— ווי גאט איז אייך ליב, זאגט מיר וועגען וואס אייך געהט.

— יא, מיר שטעהען פאר א שרעקליכען פאקט, הער קופער! זייט ווייסען, אז יענע משוגע'נע, וועלכע האט זיך געפונען ביי אייך, איז נישט קיין שום אנדערע, נאר די איז... רויזעלע.

— וואס רעדט איהר, דאקטאר גרינשטיין?! איך בעשווער אייך, ערקלערט עס מיר אויף וואס שנעלער!

א שטארק געריהרטער, מיט מאדנע בלישטשענדיגע אויגען און מיט א טיפען, שנעלען אטעם איז קופער צוגעשפרונגען צום דאקטאר גרינשטיין.

— הער גרינשטיין, האט רחמנות און טרייבט נישט קיין שפאס מיט מיר, איהר האט געזאגט, אז רויזעלע איז נישט געשטארבען... אז זי לעבט?..

דער דאקטאר האט א שאקעל געטון מיט'ן קאפ אויף „יא".

— גרויסער גאט, איז עס מעגליך?! — האט קופער אויסגעריסען א געטכער פון אויפרעגונג. דערנאך האט ער זיך ווידער געווענדעט צום דאקטאר.

— און איהר, הער גרינשטיין, ווייסט, וואו זי געפינט זיך איצט? רעדט שנעלער, ווייל איך בין ענדליך ווידער זעהען!

(פארזעצונג קומט)

אינטערעסאנטע וועלט-נייעס אין בילדער

סענסאַציע ביי דער עפענונג פון ריזען-בריק אין סידניי

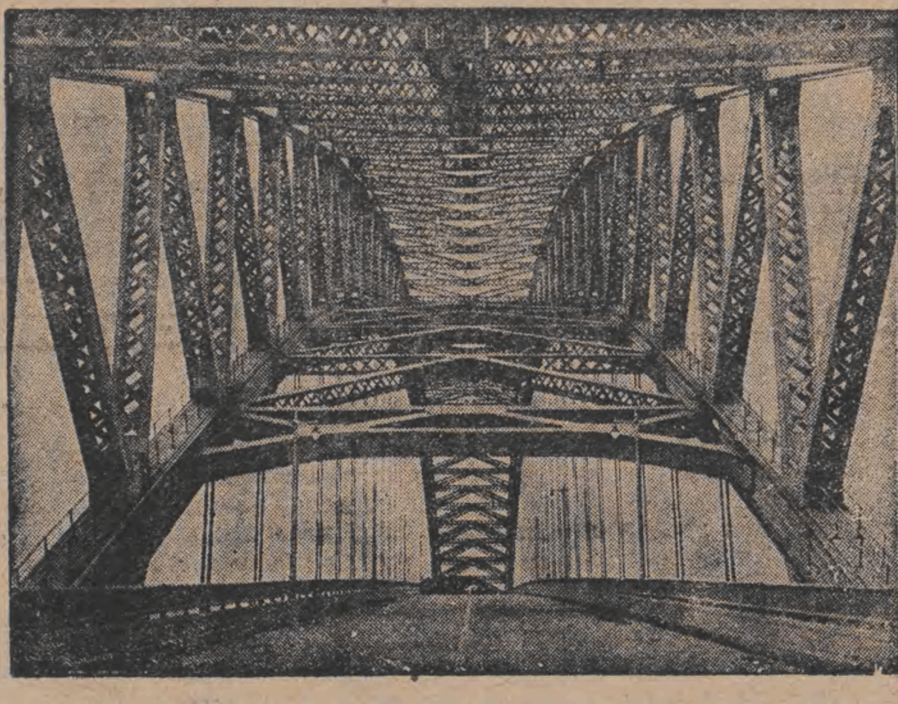

אין סידניי (אויסטראַליע) איז געעפענט געוואָרען די נײַע ריזיגע האַפען-בריק, וועלכע איז 500 מעטער לאַנג און האָט אָפּגעקאָסט ביז א האַלבען מיליאַרד זל. א״דער דער פרעמיער האָט געהאַלטען זיין ערעפנונגס-רעדע, איז בליץ-שנעל אַנגעלאָפען אין גאַלאָפּ אַן׳אָפיציר פון רעגירונגס-פיינדליכען לאַגער און דורכשניידענדיג מיט דער שווערד די לענטע, אויסגערופען: „איך ערקלער די בריק פאַר געעפענט״, דער אָפיציר איז אַרעסטירט געוואָרען.

איז אמעריקא איז אלץ „ביזנעס״...

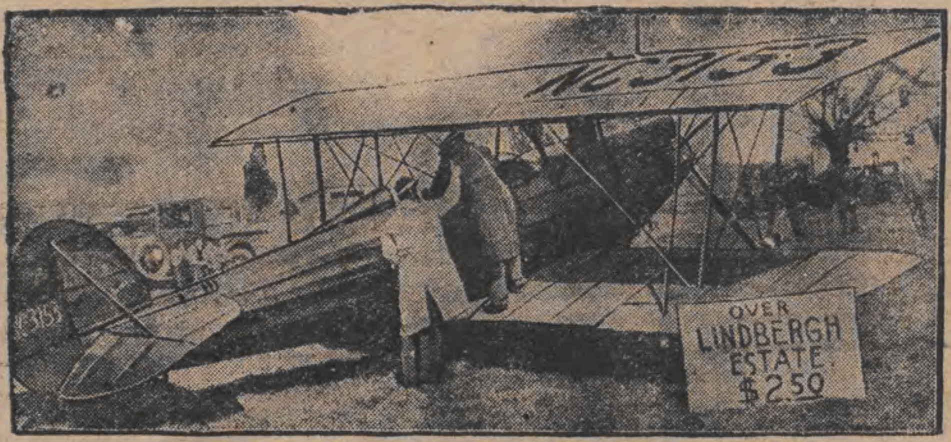

געשעפטס-טיכטיגע עראָפּלאַן-בעזיצער שלאָגען קאַפּיטאַל אויך פון לינדבערג׳ס אומגליק: פאַר 2 און א האַלבען דאָלאַר פאָרזינגען זיי עראָפּלאַנען צו מאַכען א שפּאַציר איבער לינדבערג׳ס ווילע, פון וואַנען זיין קינד איז צוגערויבט געוואָרען.

אַ שטאָט וואָס ווערט פערשטיינ׳גט

אין קאַשטעם ביי דער מאָזעל ברעקעלט זיך כסדר דער באַרג און די שטיינער פערשיטען די שטאָט.

שפּאניעז בעוואפענט זיך

דער גענעראַל-שטאַב פון דער יונגע-ער רעפּובליק אין איי-ראָפּע האָט די טעג אָפּגענומען א פּאַראַד פון מלחמה-טאַנקען.

צום 200. געבורטסטאג פון יאזעף היידען

אין דער מיט: דער בעריהמטער קאָמפּאָזיטאָר ; אויבען לינקס: די היידען-גאַס אין אייזענשטאַדט ; אויבען רעכטס: די קירכע, וואו היידען איז געקומען צו קבורה ; אונטען: דאָס געבורטס-הויז פון היידען אין אייזענשטאַדט.

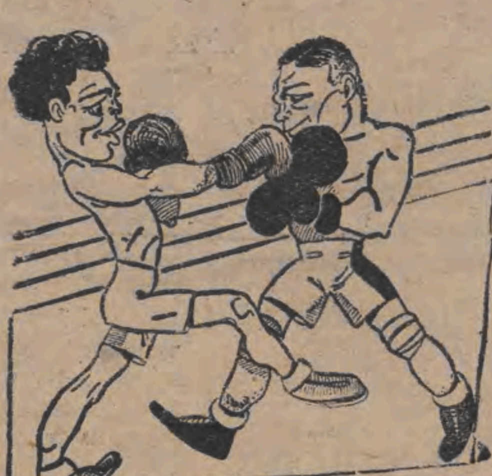

טשעקאָווער מאָמענט פון די לעצטע באָקס-קאָמפּען אין וואַרשע.

אוז מעהר פרוען אויף מענערשע פאזיציעס

פון אן אלט פאבריק. ארבייטערינס ביי שווייס-אפאראטען.

דער פריהלינגס-קוש

היינט און ווייטערע טעג!

גרויסע פרעהליכע פילם אָפּערעטקע פון אַמעריקאַנער מיליאָנערען-לעבען א.ט.

— איז די — הויפּט-ראָלעז:

Dorota Jordan i Robert Montgommerry

אָנהויב פון סעאַנסען אין וואָכען-טעג 4 נאָכמ. שבת, זונטאַג און חגאות 2 א זייגער נאָכמ.

קאָנג-ליגא-כעאטער

RAKIETA

Sienkiewicza 40.

א פראנטאָווע הערליכע טרוקענע

זוניגע-וואוינונג

זאָפּאָרט איבערציגעגען. פּיעטריקאָווער 58 וואוינונג 14 (4-טער שטאָק) איינגאַנג דורכ׳ן הויף, רעכטס.

א מאנגעל

צו פערקויפען פון זאָפּאָרט, צוליב אָפּרייזע. צו ערפאַהרען פּיעטריקאָווער 60 אין הויף רעכטע אָפיצינע.

צו דינגען און פעדרינגען

פערשידענע וואוינונגען אין אַלטע און נייע הייזער מיט אַלע בעקוועמליכקייטען אויף מאָנאַטליכע דירה-געלד, געוועלבער, געשעפטס און פאַבריקס לאָקאַלען מעבלירטע צימערן, הייזער, ווילעס, פּלעצער פון פערשידענע פּרייזען קויפט און פער קויפט יעדער דורך די ביוראָ

„LOKUM“

יוואָס ערלעדיגט פינקטליך און סאָליד.

אינהאבער: יוסף קאַרמעסער עט קאמפ.

אינפאָרמאַציעס ווערען ערטיילט אומזיסט פּיעטריקאָווער 62, פראָנט, 2 שטאָק טעלעפאָן 166-15 אָפען פון 8 ביז 8 אָוועגד

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואַהל

שפּאַציר-וואָגענס אייזען - ניקעל בעטען

מאַטראַצען „Patent“ ספּרענזשינאָווע וויזימאַטשקעס אַמעריקאַנער

צו בעקומען אין פאַבריקס-לאַגער

„DOBROPOL“ Łódź, Piotrkowska 73 אין הויף

אבאנירט לעזט דאס

לאדזשער טאגעבלאט

שלאָסערייַ-אַרבייט פאַר

וואוינונג געשעפט פאבריק

פיהרט אויס ביליג

J. REDER

קאָנסטאַנטינער 13, (רוג זאַכאָדניאַ).

קינאָ ש. ב.

ZACHĘTA

זגיערזשער-גאַס 26.

היינט און טעגליך! גראַנדיעזער דאָפּעל-פּראָגראַם! פּוילישער 100-פּראָצענטיגער קלאַנג-פילם לויט דער ערצעהלונג פון יוזעף קאָזשעניאָווסקי א. נ. „נצחון״

געפערליכער גן-עדן

אין די הויפּט-ראָלען:

Bogusław Samborski, A. Brodzisz, Marja Malicka

די אַקציע קומט פאָר אויף אַ אינזל פון מאַלאַאישען אַרכיפּעלאַג

— 2-טע בילד —

אַ ריהרענדע דראַמע פון יונגע הערצער — א. נ.:

אַ טאַנץ צווישען הערצער

אין דער הויפּט-ראָלע: **JOAN CRAWFORT**

דער נאָהענטסטער פּראָגראַם: „מאַראַקאָ״

אָנהויב פון די פאָרשטעלונגען: טעגליך פון 4 נ.מ., שבת, זונטאָג און חגאות 12 אַ ייגער מיטאָג. דער זאַל איז גוט בעהייצט.

אינזש. א. רוסאק

געשוואוירענער דאָלמעטשער ביים קרייז-געריכט אין לאָדז

נארוטאוויטשא 47, טעל. 245-08

פיהרט אויס איבערזעצונגען פון אלע ארט אקטען, דאקומענטען און קאָרעספּאָנדענץ.

אבאנעמענט-פרייז: פאַר 1 חודש אין לאָדזש ... זלאָטיס, אין פּראָווינץ ... און אויסלאַנד ... 1.25 ...
אנאנסען-פרייז: פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100% טייערער, אויסער דער טעקסט ... טייערער, פון די ... פאַר א מילימעטער-שורה פאַר׳ן טעקסט 16 גר, פּרייזע 24 גר, אין טעקסט 60 גר, פּרייזע 60 גר, נאָכ׳ן טעקסט 12 גר, פּרייזע 16 גר.

Drukarnia: E. i M. Hamburskich. Łódź, Piotrkowska 16. Dzierżawca: M. B. Wajs.

Odpowiedzialny Red.-wydawca: ...